

W NUMERZE M.IN.:

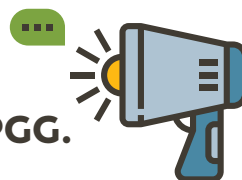
Zdrowa woda z kopalni „Ziemowit”

**Kalendarium 2018
- czyli przegląd wydarzeń**

Zapraszamy do zamieszczania reklam w naszej gazecie

- **Prowadzisz własną firmę?**
  - **Odpowiadasz za rozwój przedsiębiorstwa?**
- Postaw na skuteczną reklamę w Magazynie PGG. Pomożemy Ci!**

NASZE ATUTY:

- Magazyn PGG ukazuje się w 15 tysiącach egzemplarzy i trafia do górników, ich rodzin i przyjaciół.
- Miesięcznik dociera nie tylko do środowiska górniczego, ale jest także chętnie czytany przez mieszkańców śląskiego regionu.
- Magazyn PGG jest obecny na imprezach związanych z branżą górniczą, wystawach, targach i spotkaniach z politykami.
- Tematyka naszej gazety związana jest głównie z górnictwem, jednak nasi Czytelnicy znajdą tu reportaże, teksty o ciekawych ludziach czy porady zdrowotne.

CENNIK REKLAM W MAGAZYNIE PGG

1 kolumna wewnątrz numeru	2500 zł netto
½ kolumny wewnątrz numeru	1500 zł netto
¼ kolumny wewnątrz numeru	1000 zł netto
Rozkładówka	4000 zł netto
II strona okładki	2000 zł netto
III strona okładki	2000 zł netto
IV strona okładki	3000 zł netto

RABATY:

2 emisje	10 procent
3 emisje	20 procent
5 emisji i więcej	30 procent

**Oferta
REKLAMOWA**

SZCZEGÓŁY I REGULAMIN dostępne są na naszej stronie internetowej: www.pgg.pl w zakładce GAZETA FIRMOWA, a także w siedzibie firmy w Katowicach ul. Powstańców 30, pokój 105 lub pod numerami telefonów: 32 757 20 92 / 32 757 20 25

Polska Grupa Górnicza – największy krajowy producent węgla kamiennego – zamknięta miniony rok zyskiem, przekraczając wyniki zakładane w biznesplanie. Przypomnijmy, że jeszcze kilka lat temu – w latach 2015–2016 – spółki węglowe notowały straty liczone łącznie w miliardach złotych rocznie, obecnie natomiast generują łącznie miliardowe zyski.

Fundament gospodarki

Według informacji z połowy ubiegłego roku jeszcze w 2016 r. PGG traciła ponad 80 zł na każdej tonie sprzedanego węgla, rok później zysk na tonie nie przekraczał 2 zł, podczas gdy w pierwszym półroczu 2018 było to już 28,55 zł. Za sześć miesięcy 2018 r. PGG wypracowała 294 mln zł zysku. Z roku na rok w spółce rośnie także wydajność pracy a średnie wydobycie jest zgodne z założeniami opublikowanej przed ponad dwoma laty strategii spółki – zakładano tam roczne wydobycie w kolejnych latach na poziomie średnio ok. 30 mln ton węgla.

Pod koniec ubiegłego roku odbyły się dwie duże konferencje dotyczące m.in. branży górniczej. Kongres Energy 24 jako wydarzenie towarzyszące Szczytowi Klimatycznemu COP24 oraz spotkanie na samej Konferencji Klimatycznej dotyczące ewolucji energetycznej w Unii Europejskiej. Kiedy dwa lata temu branża górnicza starała się odbić od dna, mało prawdopodobne wydawało się, że wkrótce będziemy mówić nie tylko o stratach, ale również zyskach i procesie restrukturyzacji całego sektora. Dzisiaj górnictwo stało się jedną z fundamentalnych i najstabilniejszych gałęzi naszej gospodarki. Na Kongresie Energy 24 zdecydowany głos w dyskusji na temat polityki energetycznej państwa zabrał Krzysztof Tchórzewski, minister energii, który podkreślił, że politykę energetyczną państwa resort stara się analizować „dokładnie, na zimno, bez emocji, z punktu widzenia interesu narodowego”.

– *Jeżeli chcemy znaleźć się w czołówce, która będzie dokonywała skoku cywilizacyjnego, to musimy zaspokoić ambicje gospodarce, ale także osobiste Polaków. Jeśli ze*

statystyk wynika, że należymy w UE do najbardziej pracowitych, to podolamy wyzwaniom, do których dołączyliśmy z 45-letnim opóźnieniem. Niektórzy w starej UE zapominają o tym, a to znaczyłoby, że nasze dokonania sprawiły, iż tego opóźnienia już tak bardzo nie widać! – mówił Krzysztof Tchórzewski. Wcześniejsze o dekadę prognozy wskazywały, że będziemy rozwijali się do 2040–50 r. w całkiem niezłym tempie, które zapew-

nagle elektryczność z całego świata, z różnych krańców Europy? – pytał szef resortu energii. Dodał – *Po naszych doświadczeniach doskonale wiemy, co to znaczy import produktów energetycznych. Pamiętamy o tym, jak cała UE nie potrafiła pomóc np. Belgii w czasie chwilowego kryzysu energetycznego. Wiemy, jak jest z pomocą, gdy zagraża nam blackout. Że gdy sami się nie uratujemy, to nie uratuje nas nikt. My nie mamy alternatywy – musimy utrzymywać gospodarkę energetyczną opartą na węglu* – stwierdził Krzysztof Tchórzewski.

Komentując pojawiające się raz na jakiś czas zarzuty, że polskie górnictwo nie jest obecnie w stanie zaspokoić krajowego popytu na węgiel, warto przypomnieć, że w górnictwie procesy inwestycyjne są wieloletnie. – *Jeżeli nie będzie prowadzonych – tak jak dzisiaj to się dzieje – stabilnych procesów, stabilnego traktowania polskiego górnictwa, to ono nie jest w stanie*

z roku na rok zwiększyć o 20 czy 30 proc. wydajności czy wydobycia – tłumaczy prezes PGG Tomasz Rogala, podkreślając, iż PGG działa w oparciu o wieloletnie umowy z energetyką i ciepłownictwem. – *Nie pracujemy w oparciu o kontrakty roczne, tylko wieloletnie – po to, żebyśmy mogli w sposób bardziej rozsądny i przewidywalny planować nasze procesy inwestycyjne i zaspokajać potrzeby klientów. Przed nami kolejny rok, w którym musimy pokazać, że wykorzystanie węgla może być kontynuowane na świecie. Branża górnicza powinna przedstawić rozwiązania i uzyskać wsparcie dla nowych rozwiązań technologicznych.*

Krzysztof Tchórzewski, minister energii podczas grudniowego Kongresu Energy 24.

ni nam 1-procentowy wzrost zużycia energii elektrycznej rocznie w tym okresie. Tymczasem ostatnie lata 2016–17 pokazują wzrost sumaryczny o 5 proc., w 2018 r. zbliżyliśmy się znów do 2,5 proc. rocznie. To stwarza nam potężne wyzwanie: z najstarszych bloków ok. 3 GW musimy w 2021 r. wyłączyć z powodu niemożliwości modernizacji i spełnienia wymogów BAT. Nadto potrzeba nam 9–10 nowych bloków o mocy 1000 MW każdy. Razem sumuje się to do 13–15 tys. MW nowej niezbędnej produkcji energii elektrycznej. – *Jak mamy w takim razie wyłączyć bloki węglowe? Czy mamy stanąć w miejscu albo cofnąć się? Czy może powinniśmy powiedzieć, że wprawdzie Polska zawsze walczyła o suwerenność energetyczną, ale teraz zacznie sprowadzać*

AS
ARCH.

12

Rozmowa z **ROBERTEM CIUPĄ**
– dyrektorem Śląskiego Centrum
Wolności i Solidarności.

**Fundament
polskiej gospodarki**

03

03 Fundament gospodarki

Polska Grupa Górnicza – największy krajowy producent węgla kamiennego – zamknęła miniony rok zyskiem, przekraczając wyniki zakładane w biznesplanie.

06 KALENDARIUM 2018

Najważniejsze dla PGG wydarzenia ubiegłego roku.

10 Na rzecz innowacji i rozwoju

Drugi dzień Kongresu Energy 24 był poświęcony innowacyjności w polskim przemyśle energetycznym.

12 Wyjątkowa rocznica

Rozmowa z Robertem Ciupą – dyrektorem Śląskiego Centrum Wolności i Solidarności.

13 Tomasz Rogala ponownie prezydentem Euracoalu

Prezes Polskiej Grupy Górnicznej Tomasz Rogala został wybrany na drugą kadencję Prezydenta Europejskiego Stowarzyszenia Węgla Kamiennego i Brunatnego EURACOAL

14 Zdrowa woda z kopalni

Woda mineralna z kopalni „Ziemowit” w Lędzinach była prawdziwym przebojem podczas Szczytu Klimatycznego COP24

15 PGG Family

Oferta dla pracowników PGG S.A. i ich Rodzin.

22 Zbiórka na Koncercie Noworocznym

Fundacja Rodzin Górnicznych prowadziła zbiórkę datków na rzecz organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży.

23 PGG z wyróżnieniem za innowacyjność

Po raz 10. wręczono nagrody w konkursie Górniczny Sukces Roku.

24 „Sztuka błędzenia” – prowokujący tytuł książki

O błędach na różne sposoby rozmawiali nasi inżynierowie w ramach programu „Organizacja uczy się” na warsztatach z zakresu koncepcji „uczenia się na błędach”.

26 Nowoczesne technologie

Rozpoczynamy serię artykułów przybliżających nowe rozwiązania w dziedzinie nauki i techniki.

27 Artur Duś – ratownik górniczy znów na trasie!

Podczas Maratonu Komandos 2018 reprezentant Polskiej Grupy Górnicznej – Artur Duś pobił już po raz szósty z aparatem tlenowym BG4.

28 O płaceniu podatków

Felieton księdza Brzysławki.

33 Pamiętajmy o „Wyklętych”

Od kilku lat, każdego 1 marca obchodzimy Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”.

PGG
family

15

W numerze:

Zdrowa woda z kopalni

14

WIEŚCI ZE ŚWIATA NAUKI

GIGa ogród uczonych

czyli kilka słów o Bibliotece Głównego Instytutu Górniczego

oraz

Wybrane wydawnictwa GIG

30-31

26

30 GIGa ogród uczonych

Czyli kilka słów o Bibliotece Głównego Instytutu Górniczego.

31 Wybrane wydawnictwa GIG

32 Czar starych kronik...

W dobie internetu nie mają szans na przetrwanie. Nikt już nie ma ani czasu ani ochoty na żmudną dźubanie. Ręcznie pisane kroniki odchodzą w niebyt...

fajrant

34 krzyżówka

35 komiks

POLSKA GRUPA
GÓRNICZA

ADRES REDAKCJI:

40-039 Katowice, ul. Powstańców 30, p. 105
tel. 32 757 20 92

WYDAWCA:

Polska Grupa Górnicza S.A.
40-039 Katowice, ul. Powstańców 30

Czar starych kronik...

32

Biurow Public Relations i Komunikacji Wewnętrznej

DYREKTOR BIURA:

Tomasz Głogowski, t.glogowski@pgg.pl

REDAKTOR NACZELNY:

Aleksandra Wysocka-Siembiga, a.wysocka-siembiga@pgg.pl

REDAKTORZY:

Agnieszka Ambroż, Jan Czy pionka

REDAKCJA ZASTRZEGA SOBIE PRAWO DO KOREKTY I SKRACANIA NADESŁANYCH TEKSTÓW.

ODDANO DO DRUKU: 01.02.2019 R.

NAKLAD: 15 000 EGZ.

ZDJĘCIA NA OKŁADCE: WODA MINERALNA POZYSKIWIANA W KOPALNI „PIAST-ZIEMOWIT”. FOT.: JAN CZYPIONKA

KALENDARIUM

STYCZEŃ

- Spółki górnicze i energetyczne: PGG, JSW, PGNiG i Tauron podpisały list intencyjny o współpracy przy realizacji programu Geo-Metan.
- Rząd zatwierdził Program dla sektora górnictwa kamiennego w Polsce do 2030 r.
- Nowy program PGG „Organizacja ucząca się”.

LUTY

- Ruch „Śląsk” kopalni „Wujek” został przekazany do SRK.
- PGG ogłosiła plany inwestycyjne. Spółka zaplanowała m.in. wydać blisko pół mld zł w 2018 r. na rozbudowę parku maszynowego.
- Komisja Europejska zaakceptowała zmiany w programie pomocy państwa dla sektora górnictwa węglowego na lata 2015–2023.
- PGG funduje stypendia dla uczniów szkół górniczych.
- Rusza „portal pracownika” w PGG.
- Kopalnia ROW ruch „Marcel” laureatem konkursu „Bezpieczna kopalnia”.

MARZEC

- ARP ogłasza, że górnictwo węgla kamiennego zamknęło rok zyskiem wysokości 3,6 mld zł.
- Tomasz Rogala, prezes PGG, został prezydentem EURACOAL.
- Podpisano akt notarialny w sprawie przeniesienia kopalni „Wieczorek” do SRK.
- 8. finał Olimpiady Wiedzy Górniczej „O Złotą Lampkę”: I miejsce: Wojciech Karolewicz z Zespołu Szkół Technicznych w Rybniku, II miejsce: Daniel Śpiewok z Zespołu Szkół Ogólnokształcących im. Jana Pawła II w Pawłowicach, III miejsce: Marcin Latocha z Powiatowego Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Wodzisławiu Śląskim.

2018

KWIECIEŃ

- PGG ogłosiła wyniki za 2017 r. Zysk netto wyniósł 86 mln zł.
  - Zakończenie sporu zbiorowego w PGG.
- Uruchomiono program PGG Family. M.in. wprowadzono nowy system kart płatniczych zamiast papierowych bonów żywnościowych.
- W Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu podpisano deklarację zgody na wpisanie obchodów Barbórki na krajową listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego. PGG jest jednym z depozytariuszy.

MAJ

- Bogusław Hutek został nowym przewodniczącym Krajowej Sekcji Górnictwa Węgla Kamiennego NSZZ Solidarność.
- Benefity pozapłacowe – w ramach programu PGG Family pracownicy korzystają z wielu atrakcyjnych zniżek.
- Robert Talarek z kopalni „Ruda” ruch „Bielszowice” walczył na Stadionie Narodowym podczas Gali Boks.
- W Katowicach odbył się Europejski Kongres Gospodarczy. Nie mogło oczywiście zabraknąć tematów związanych z górnictwem.
- Pielgrzymka mężczyzn do Piekar Śląskich.

CZERWIEC

- Dominik Kolorz ponownie został wybrany przewodniczącym Śląsko-Dąbrowskiej Solidarności.
- Nowelizacja Prawa geologicznego i górniczego. Chodziło przede wszystkim o zapis dotyczący przedłużenia koncesji na wydobycie węgla kamiennego i brunatnego.
- Dzień Dziecka z PGG Family.
- PGG wraz ze śląską policją rozpoczyna cykl prelekcji w szkołach i przedszkolach na temat bezpieczeństwa.
- PGG wsparła Przedszkole nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi w Łędzinach, fundując pracownię robotyki, programowania oraz terapii ręki dla dzieci.
  - 26 czerwca ruszyła akcja wydawania kart paliwowych PKN ORLEN we wszystkich kopalniach i zakładach PGG.

LIPIEC

- Parlament przyjął nowelizację ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw.
- PGG uruchomiła serwis internetowy programu PGG Family dla swych pracowników.
- Europejskie Stowarzyszenie Węgla Kamiennego i Brunatnego (EURACOAL) wzięło udział w debacie w PE na temat przystępnej cenowo i czystej energii.
- PGG strategicznym partnerem Górnika Zabrze.

SIERPIEŃ

- PGG podsumowała półrocze. Wypracowała 294 mln zł zysku.
- W Katowicach odbyła się międzynarodowa konferencja Społeczny PRE_COP24 pod hasłem „Polska droga do czystego środowiska”.
- Polsko-australijskie Forum Energetyczne z udziałem prezydenta Andrzeja Dudy i wiceministra energii Grzegorza Tobiszowskiego w Sydney.
- PGG i firma ABB Sp. z o.o. podpisały list intencyjny w sprawie współpracy obu firm.

WRZESIEŃ

- Be CO@L wystawa zorganizowana przez PGG w Parlamencie Europejskim w Strasburgu we współpracy z europosłanką Jadwigą Wiśniewską i Euracoalem. Myśl przewodnią wystawy to: **WĘGIEL JAKO ŹRÓDŁO WARTOŚCI DLA GOSPODARKI**.
- Premier Mateusz Morawiecki spotkał się z górnikami kopalni „Ruda” ruch „Bielszowice” aby podziękować im za trud pracy na rzecz lepszej przyszłości Polski. Wraz z premierem przyjechali wiceminister energii Grzegorz Tobiszowski oraz prezes PGG Tomasz Rogala.
- „Polska droga do czystego węgla” – pod takim hasłem odbyła się konferencja Społeczny PRE_COP24.
- Forum Ekonomiczne w Krynicy. „We wszystkim co robimy, kierujemy się bezpieczeństwem energetycznym, zrównoważonym rozwojem, a także staramy się, żeby spółki dobrze funkcjonowały i żeby cena energii była znośna dla odbiorcy fizycznego i przedsiębiorcy” – mówił minister energii Krzysztof Tchórzewski.

PAŹDZIERNIK

- Rząd zdecydował, że restrukturyzacja górnictwa ze środków budżetowych będzie przedłużona o 5 lat.
- Społeczny PRE_COP24 obradował w europarlamencie w Brukseli.
- Barbórka – tradycyjne święto górnicze zostało wpisane na Krajową Listę Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego.
- PGG odchodzi od pisemnej formy składanych ofert przetargowych. Od tego miesiąca można składać oferty drogą elektroniczną.

LISTOPAD

- Na Jasnej Górze w Częstochowie odbyła się konferencja gospodarczą z okazji 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości. Jej tytuł brzmiał: „Zobowiązani by pomnażać dzieła przodków. Osiągnięcia gospodarcze państwa polskiego wobec wyzwań współczesności”.
- 4,5 tysiąca pracowników PGG wystartowało w konkursie „Pracuję Bezpiecznie”.
- Górnicza pielgrzymka przybyła na Jasną Górę.
- Przedstawiono projekt Polityki energetycznej Polski do 2040 r.
- Na jasnogórskich błoniach świętowano jubileusz odzyskania przez Polskę niepodległości.
- PGG wydało książkę dla dzieci „Barbórka Tosi” autorstwa Joanny Bulek, pracownicy kopalni „Piast-Ziemowit”.
- Rozstrzygnięto konkurs „Pracuję bezpiecznie”: I miejsce: Łukasz Nowak z kopalni „Murcki-Staszic”, II miejsce: Krzysztof Grzebieniowski z kopalni „Bolesław Śmiały”, III miejsce: Mariusz Gonsior z ruchu „Rydułtowy”, IV miejsce: Bartłomiej Smozik z kopalni ROW ruch „Jankowice”.

GRUDZIEŃ

- Barbórka 2018 z udziałem m.in. premiera Mateusza Morawieckiego.
- Energy 24 – Kongres PGG jako wydarzenie towarzyszące COP 24.
- W Katowicach odbył się szczyt klimatyczny COP24 – PGG na stoisku narodowym.
- 37 rocznica pacyfikacji kopalni „Wujek” – 16 grudnia uroczystości pod Krzyżem Pomnikiem upamiętniające zamordowanych przez komunistów górników z kopalni „Wujek”.

Na rzecz innowacji i rozwoju

Drugi dzień Kongresu Energy 24, który odbył się pod koniec ubiegłego roku w Katowicach, poświęcony był innowacyjności w polskim przemyśle energetycznym. Spółki związane z tym przemysłem zaprezentowały działania w zakresie rozwoju, implementacji nowych technologii i innowacji stosowanych w nowoczesnym górnictwie.

Panele rozpoczęły się emisją krótkiego filmu podsumowującego pierwszy dzień wydarzenia.

W panelu zatytułowanym: **Innowacyjność w relacjach górnictwa z otoczeniem społeczno-biznesowym**, zaprezentowali swoje wystąpienia Andrzej Sączek – dyrektor Departamentu Wsparcia HR PGG S.A. wraz z Robertem Kuczkowskim – koordynatorem – starszym inżynierem ryzyka PZU Lab S.A. w temacie „Synergia biznesu i nauki na rzecz innowacji i nowych kompetencji”.

Potrzeba ciągłego kształcenia, dostosowanie kształcenia w PGG do przemysłu 4.0, kompetencje w erze przemysłu 4.0, potrzeba uczenia się i pogłębiania swojej wiedzy to tylko zarys poruszanych kwestii przez przedstawicieli PGG S.A. i PZU Lab. Przedstawione również zostały filary programu Organizacji Uczącej Się, w ramach której inżynierowie PZU Lab wraz z inżynierami PGG współpracują w zakresie

wspólnego wypracowania nowych i bieżących rozwiązań, wymiany wiedzy eksperckiej w przedmiotowych obszarach, wymiany doświadczeń i wdrożonych rozwiązań

w Oddziałach w danych obszarach. Rafał Gąsior – dyrektor Biura Innowacji i Implementacji Nowych Technologii PGG S.A. zaprezentował działania mające na celu budowanie strategii spółki, uwzględniającej interesy społeczne i ochronę środowiska w ramach społecznej odpowiedzialności biznesu. Istotnym założeniem było określenie możliwości rozwoju projektów OZE w PGG S.A.: bilansowanie własnych potrzeb energetycznych odnawialnymi źródłami energii, zredukowanie wpływu emisji gazów cieplarnianych, zagospodarowanie terenów poprzemysłowych - wykorzystanie usypionych w nich możliwości. Zastępca Prezesa Zarządu ds. Strategii i Rozwoju JSW S.A. Artur Dyczko przedstawił innowacyjność w relacjach górnictwa z otoczeniem społeczno-biznesowym, która wchodzi w obręb strategii 2018–2030 Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A.

„Inteligentna kopalnia – Marcel 4.0” - to przykład funkcjonowania zakładu górniczego w sposób bezpieczny i efektywny

ekonomicznie za pomocą coraz częściej wdrażanych i wykorzystywanych nowych osiągnięć w dziedzinach automatyzacji produkcji. Projekt Polskiej Grupy Górniczej S.A. we współpracy z Grupą ABB przedstawił dyrektor KWK ROW Jacek Kowalczyk i menedżer sprzedaży ds. cyfryzacji pani Anna Wujec z ABB.

W panelu **Kreatywne środowisko start-upów** zaprezentowane zostały pomysły, które mają potencjał wdrożeniowy dla polskiego górnictwa. Szczególnie w obszarach wirtualnej rzeczywistości, badań deformacji pogórnicznych, wczesnego wykrywania awarii, układów zarządzających integralnością techniczną obiektów przemysłu górnego, technologii produkcji kompozytowych paliw stałych, produkcji nanostruktur węglowych z materiałów węglonośnych.

Nowe autorskie rozwiązanie zaprezentowali: uczeń Zespołu Szkół Technicznych w Rybniku oraz absolwent ZST, a aktualnie student Wydziału Automatyki, Elektroniki i Informatyki Politechniki Śląskiej. Skonstruowali oni okulary dla osób niewidomych, które również mogą być dostosowane dla osób pracujących podczas akcji w kopalni w warunkach zapylenia lub zadymienia.

Innowacyjne rozwiązanie szkoleniowe przedstawił również dyrektor Biura BHP i Szkoleń Polskiej Grupy Górniczej S.A. Grzegorz Ochman z kierownikiem Działu BHP, pracownikiem Zakładu Informatyki i Telekomunikacji Sławomirem Bogackim we współpracy z jedną z firm start-upowych 4 Experience. Wspomniana technologia pozwala na odzwierciedlenie świata rzeczywistego przy pomocy grafiki 3D i jego kreowanie w dowolny, drobiazgowy sposób.

PODCAZ CAŁEGO WYDARZENIA WYPOWIEDZI PANELISTÓW BYŁY NA BIEŻĄCO PREZENTOWANE W FORMIE MAPY MYŚLI, METODĄ GRAPHIC RECORDING PRZEZ RYŚCIELKĘ PANIĄ KLAUDIĘ TOLMAN.

W trakcie trzeciego panelu **Innowacyjne rozwiązania techniczno-technologiczne dla sektora górnictwa i energetyki** spółki energetyczne przedstawiły swoje

innowacyjne rozwiązania wdrażane w nowoczesnym górnictwie. Zastosowane innowacje prezentowali: Stanisław Prusek, Dyrektor Generalny Główny Instytut Górnictwa, Małgorzata Malec z Instytutu Techniki Górniczej KOMAG, Dyrektor Produktu – Elektrobudowa, przedstawiciel firmy FAMUR oraz przedstawiciel LW Bogdanka.

W wydarzeniach dwóch dni Kongresu Energy 24 uczestniczyli uczniowie szkół, z którymi Polska Grupa Górnicza S.A. ma podpisane porozumienia o umowy stypendialne oraz o gwarancje zatrudnienia dla absolwentów.

ARCH.

MATERIAŁY DOTYCZĄCE KONGRESU ENERGY24: wideorejestracja, zdjęcia, mapy myśli, prezentacje dostępne są na stronie internetowej Kongresu: www.energy24.katowice.pl

HASŁA PANELISTÓW: musimy patrzeć globalnie, umysł działa tylko jak jest otwarty, dobrze jest umieć uczyć się od innych, górnictwo jest odpowiedzialne, innowacje to adaptacja do zmian świata, innowacja jest konieczna ale czy jest wystarczająca?

Wyjątkowa rocznica

ROZMOWA Z **ROBERTEM CIUPĄ**, DYREKTOREM ŚLĄSKIEGO CENTRUM WOLNOŚCI I SOLIDARNOŚCI

Jakie plany na najbliższe lata związane z obchodami stulecia Powstań Śląskich ma Śląskie Centrum Wolności i Solidarności?

Robert Ciupa: Stulecie wybuchu Pierwszego Powstania Śląskiego to wyjątkowa rocznica. Pierwszy nasz pomysł na jej uczczenie to kontynuacja naszego zeszłorocznego projektu. W związku ze stuleciem odzyskania niepodległości wydaliśmy i rozkolportowaliśmy kilkaset kompletów tablic edukacyjnych o roku 1918 oraz o stanie wojennym i kopalni „Wujek”. W tym roku wydamy komplet składający się z czterech tablic, trzy będą poświęcone każdemu z powstań, a jedna plebiscytowi w 1921 roku. Planujemy również organizację konkursu filmowego na spot o tematyce Powstań Śląskich. Konkurs będzie kierowany do studentów kierunków związanych z produkcją filmową, w szczególności do studentów Wydziału Radia i Telewizji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, ale także do uczniów liceów i techników. Kolejne nasze pomysły związane są

ze współpracą z innymi instytucjami czy z urzędami, dlatego póki trwają na ten temat rozmowy, nie chciałbym zdradzać szczegółów.

Ten rok jest również w Pana instytucji „dedykowany” Annie Walentynowicz. Co będziemy mogli zobaczyć, w czym uczestniczyć w związku z tym?

Anna Walentynowicz to ważna postać w naszej historii, również w historii upamiętniania górników, którzy zostali zastrzeleni podczas pacyfikacji kopalni „Wujek” 16 grudnia 1981 roku. W grudniu 1983 roku Anna Walentynowicz przywoziła z Wybrzeża tablicę poświęconą zabitym górnikom. Wspólnie z Kazimierzem Świtoniem próbowała ją zawiesić na kopalnianym murze obok krzyża. Oczywiście ówczesna komunistyczna władza na to nie pozwoliła, a pani Walentynowicz trafiła do więzienia razem ze Świtoniem oraz Ewą Tomaszewską. W ubiegłym roku zwróciliśmy się do władz Katowic, by imieniem Anny Walentynowicz nazwać skwer w pobliżu kopalni „Wujek”. Mamy nadzieję, że Rada Miasta przychyli się do naszego pomysłu w najbliższym czasie. Planujemy również spotkanie z Adamem Chmieleckim, współautorem albumu o działacze „Solidarności”.

Czy są jakieś plany związane z rozbudową Centrum?

Oczywiście, mamy przygotowaną koncepcję przebudowy ŚCWiS, mamy pozwolenie na budowę. Chcielibyśmy na trzech poziomach naszego budynku zaprezentować między innymi historię opozycji antykomunistycznej z lat 80. Marzy nam się, by nowa multimedialna wystawa została zaprezentowana na czterdziestą rocznicę strajku i pacyfikacji kopalni „Wujek”. My jesteśmy gotowi do przebudowy, potrzebujemy tylko na nią pieniędzy. Mam nadzieję, że uda nam się przekonać władze województwa śląskiego i już niedługo spotkamy się w nowym wyjątkowym miejscu na mapie placówek muzealnych w Polsce.

ROZMAWIAŁA: **ALEKSANDRA WYSOCKA-SIEMBIGA**
FOT.: **JAN CZYPIONKA**

W tym roku wydamy komplet składający się z czterech tablic, trzy będą poświęcone każdemu z powstań, a jedna plebiscytowi w 1921 roku.

Tomasz Rogala ponownie prezydentem Euracoalu

21 stycznia br. odbył się Komitet Wykonawczy EURACOAL w Brukseli, w którym wzięli udział przedstawiciele stowarzyszeń i spółek węglowych z krajów Unii Europejskiej, a także z Ukrainy. Prezes Polskiej Grupy Górniczej Tomasz Rogala został wybrany na drugą kadencję Prezydenta Europejskiego Stowarzyszenia Węgla Kamiennego i Brunatnego EURACOAL.

Całe spotkanie prowadził Prezydent EURACOAL Tomasz Rogala, który w swoim przemówieniu wskazał trzy najważniejsze trendy panujące w sektorze węglowym jakimi są: polityka dekarbonizacyjna Unii Europejskiej, działania pozostałych państw świata przyczyniające się do wzrostu zużycia węgla na świecie, a także prognozowany wzrost konsumpcji energii elektrycznej w najbliższych latach. Zdaniem prezesa Rogali, zrozumienie współistnienia tych elementów, tworzących trójkąt współzależności, będzie podstawą do działań Stowarzyszenia na kolejne miesiące.

Istotną częścią przemówienia prezesa Tomasza Rogali było zaprezentowanie strony internetowej www.becoal.com, która ma być łatwo dostępną platformą ukazującą rzetelne informacje o węglu, zawierającą odpowiedzi na najczęściej występujące w opinii publicznej pytania o paliwa kopalne, emisję dwutlenku węgla i politykę klimatyczną. Strona becoal.com skierowana jest do wszystkich zainteresowanych, w tym również polityków i kandydatów do Europarlamentu.

Z kolei prof. Franz-Josef Wodopia przedstawił najważniejsze dane o rynku węgla wraz z informacją o prognozowanym wzroście zużycia w najbliższych latach. Przedstawione zostały również raporty z krajów członkowskich Stowarzyszenia wskazujące na potrzebę podejmowania wspólnych inicjatyw i inwestowania w nowe technologie.

W ramach Komitetu Wykonawczego dr Thorsten Diercks przedstawił działania EURACOAL w zakresie Pakietu Czysta Energia, ograniczeń emisyjnych dla dużych jednostek energetycznego spalania, a także podjętej przez polski rząd kwestii wysokich cen uprawnień do emisji CO₂ w 2018 r.

W trakcie Komitetu przedstawiono również raport na temat Szczytu Klimatycznego COP24 w Katowicach, a także wydarzenia towarzyszące jakim był Kongres Energy 24, organizowany przez polskie spółki sektora węglowego. Dodatkowo omówiono projekt Strategii Klimatycznej Europa 2050 i działania w ramach Platformy Regionów Górniczych w Transformacji.

Podczas posiedzenia prezes Polskiej Grupy Górniczej Tomasz Rogala został wybrany na drugą kadencję Prezydenta Europejskiego Stowarzyszenia Węgla Kamiennego i Brunatnego EURACOAL.

Prezes Rogala przedstawił swoje działania w ramach obecnej kadencji, w tym debatę w ramach Europejskiego Forum Energii, zorganizowanie wystawy BE CO@L w Parlamencie Europejskim w Strasburgu, aktywność

w ramach Platformy Regiony Górnicze w Transformacji i udział w Społecznym Pre_COP24 w Brukseli. Wszystkie działania miały na celu przypomnienie o istotnym wkładzie sektora węglowego w rozwój współpracy gospodarczej Unii Europejskiej, a także łańcuch wartości wpływający na wiele różnych gałęzi przemysłu.

– Sektor węglowy musi pokazać, że wykorzystanie węgla może być kontynuowane na świecie. Musimy przedstawić rozwiązania technologiczne jak zgazowanie węgla, które otwiera nowe możliwości dla produkcji energii i umożliwia recykling produktów zgodnie z realizowaną gospodarką w obiegu zamkniętym – wskazał prezes Rogala.

Kolejna kadencja Prezydenta EURACOAL opierać się będzie na pokazaniu, że węgiel jest drugim najistotniejszym źródłem energii na świecie i należy go brać pod uwagę w celu sprostania wyzwaniu wciąż rosnącego popytu na energię elektryczną.

ARCH.

Zdrowa woda z kopalni

WODA MINERALNA Z KOPALNI „ZIEMOWIT” W LĘDZINACH BYŁA PRAWDZIWYM PRZEBOJEM PODCZAS SZCZYTU KLIMATYCZNEGO COP24

Naturalnie oczyszczona i wzbogacona woda jest jakościowo lepsza od wielu znanych marek wody mineralnej. Podczas spotkania w Katowicach Polska Grupa Górnicza częstowała gości tym niecodziennym produktem. Kopalniana woda czerpana jest z pompy, z głębokości ponad 400 m pod ziemią, gdzie spływa z północnych granic obszaru górniczego kopalni „Ziemowit” – z rejonów zlikwidowanych sztybów „Piast II” i „Hołdunów”. Jest także silnie zmineralizowana – całkowita zawartość składników mineralnych wynosi w niej ok. 800 miligramów na decymetr sześcienny. Zawiera m.in. magnez, sód, wapń, wodorowęglany, chlorki i siarczany. Co ciekawe, zakład górniczy w Lędzinach jest jednym z niewielu w Polsce tak bogatych w wodę. Wpływ na to mają warunki geologiczne, hydrogeologiczne i prowadzona w tym rejonie w latach ubiegłych eksploatacja górnicza. Pierwszy raz – specjalnie na COP24 – nasza woda została zabutelkowana i estetycznie opakowana z dokładną informacją co zawiera i jaką posiada datę ważności. Jest bezpieczna, przebadana i zdrowa. Można ją spokojnie spożywać. Parę lat temu gruntownie wyremontowano punkt poboru wody na kopalni, wymieniając m.in. całą armaturę i aparaturę dozującą. Po uzdatnieniu w kopalnianej

Stacji Uzdatniania Wody odpowiada wymogom ministerialnego rozporządzenia określającego parametry jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Z wody do tej pory na co dzień korzystali górnicy, którzy chętnie piją ją także z sokami czy przygotowując z niej kawę i herbatę. Oczywiście woda objęta jest okresową kontrolą przeprowadzaną przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Tychach. Łącznie

ruch „Ziemowit” dostarcza ją do ok. 13 proc. mieszkańców Lędzin. Zasoby wody pitnej wykorzystywane są również do rezerwowego zasilania dolowego systemu przeciwpożarowego.

Tak więc prócz biżuterii czy mydła z węglą, mamy kolejną ciekawostkę związaną z górnictwem – wodę mineralną.

AS
JAN CZYPIONKA

Marcin Sitek, nadsztygar ds. geologii w ruchu „Ziemowit”

Nie każda kopalnia węgla kamiennego posiada takie zasoby wody jak nasza. Z historii górnictwa węgla kamiennego wiemy, że były zakłady górnicze, które posiadały wodę pitną, ale nie poczyniły stosownych kroków w celu jej ujmowania. Wracając do ruchu „Ziemowit”, to właśnie w tym rejonie piaskowcowe utwory karbonu produkcyjnego warstw łaziskich, w obrębie których występują wyeksploatowane pokłady 215 i 211, pozostają w bezpośredniej łączności hydraulicznej z czwartorzędowym poziomem wodonośnym, zasilanym wodami pochodzącymi z opadów atmosferycznych. Dopływająca woda pitna, po wymieszaniu w chodniku wodnym, pompowana jest na powierzchnię z głębokości ok. 400 m. Charakteryzuje się bardzo dobrymi parametrami jakościowymi.

- **Wyzwania dla programu PGG Family na 2019 r.**
  - rozmowa z dyrektorem Departamentu Wynagrodzeniem PGG S.A. - Przemysławem Prausem
  - **Podróże na Plus**
  - **Zakočaj się w Krynicy... i w Gaborku!**
- **Karta Przedpłacona - nowa forma oszczędności**

Wyzwania dla programu PGG Family na 2019 r.

Rozmowa z dyrektorem Departamentu Wynagrodzeniem PGG S.A.
– **Przemysławem Prausem**

Rok 2019 dla PGG Family będzie bez wątpienia rokiem dalszego rozwoju i zdecydowanie dużych zmian na lepsze. Jednak żeby mówić o roku 2019 trzeba najpierw w kilku słowach podsumować rok miniony.

P.P.: Miniony rok jest szczególnie ważny ze względu na fakt, że to właśnie w 2018 roku powstała koncepcja stworzenia innowacyjnego wymiaru systemu świadczeń pozapłatowych. Kluczowy był miesiąc kwiecień, kiedy to program PGG Family powstał i została podpisana pierwsza umowa z naszym partnerem. Obecnie partnerów PGG Family jest już ponad 50, czyli można powiedzieć, że średnio 7 partnerów miesiąc w miesiąc przystępowało do programu. Myślę, że tak duże zainteresowanie programem PGG Family wśród naszych partnerów wywołane jest przede wszystkim faktem, że nasi pracownicy chętnie korzystają z tego typu rozwiązań, a informacja w kręgach biznesowych szybko rozprzestrzeniła się.

Jakie są dotychczasowe efekty wdrożenia programu PGG Family?

– Mówiąc o efektach wystarczy spojrzeć na zainteresowanie pracowników w obszarze ofert z zakresu motoryzacji. Ponad 60 nowych samochodów zakupionych w roku 2018 jest bardzo dobrym wynikiem. Ponadto, kilkaset tysięcy litrów paliwa tankowanego co miesiąc ze zniżką, utwierdza w przekonaniu, że pracownicy Polskiej Grupy Górniczej widzą realne korzyści z programu PGG Family i chcą płacić mniej za to co i tak muszą kupować. Dzięki programowi wielu pracowników ze swoimi rodzinami mogło skorzystać z różnych form wypoczynku w cenach znacznie niższych niż ogólnodostępne. Jeżeli jest taka możliwość to dlaczego przepłacać.

Co wpływa na sukces programu?

– Jak już wcześniej wspominałem dynamiczny rozwój programu należy przede wszystkim przypisać naszym pracownikom. Bo to właśnie dzięki nim, a może bardziej dzięki

ich skutecznemu korzystaniu z programu, partnerzy zgłaszali się do nas z wolą przystąpienia i deklaracją przygotowania spersonalizowanych ofert. A my wykorzystując ten fakt zawsze stawialiśmy jeden podstawowy warunek. Oferta ma być najlepsza!!! Polska Grupa Górnicza nie pobiera żadnych opłat za przystąpienie do programu, ale w zamian za to oczekuje, że nasi pracownicy będą mieli naprawdę ofertę uszytą na miarę.

O skuteczności PGG Family najlepiej świadczy fakt przystąpienia do programu naszego kluczowego partnera, jakim jest firma Lellek Group Gliwice. Pamiętam jak dziś, gdzie marka Skoda miała być marką pilotażową, a pozostałe marki tego dealera miały zostać wdrożone dopiero po utwierdzeniu w przekonaniu, że tego typu rozwiązania się sprawdzają. Fakt, że w naszej ofercie jest już Seat i Volkswagen świadczą o tym, że zainteresowanie zakupem samochodu tańszego nawet o kilkanaście tysięcy złotych jest naprawdę duże.

Do sukcesów można również zaliczyć uruchomienie dedykowanej programowi strony internetowej...

- Tak, w lipcu udało nam się uruchomić stronę www.pggfamily.pl. W tej kwestii na duże uznanie zasługuje nasz Zakład Informatyki i Telekomunikacji, który w całości zrealizował nasze wytyczne dotyczące funkcjonalności tej strony, w tak krótkim czasie. Strona w naszej opinii była kluczowym narzędziem informacyjnym dla naszych pracowników. Chcieliśmy skutecznie informować naszych pracowników o pojawiających się ofertach i wszystkich wydarzeniach związanych z programem.

Reasumując... to co udało nam się osiągnąć w tak krótkim czasie, bo zaledwie w 8 miesięcy działalności PGG Family, jest w mojej opinii naprawdę dużym sukcesem.

Jakie plany na 2019 rok?

- Rok 2019 r., a może ściślej I kwartał, to na pewno dalsze wzbogacenie

wachlarza ofert. Na chwilę obecną rozmawiamy już z kilkoma kolejnymi partnerami. Są to m.in. partnerzy, którzy oferują części samochodowe, w tym oleje, filtry i opony w bardzo przystępnych dla nas cenach. Myślę, że takie rozwiązanie jest konieczne. Sądząc po liczbie samochodów na parkingach przy zakładach, zainteresowanie tymi produktami będzie ogromne. A jeżeli nasi pracownicy mają je mieć w cenach niższych niż ceny rynkowe, to dlaczego nie.

Zgodnie z ideą programu chcemy żeby cena była naprawdę dobra. Jeżeli uda nam się to ostatecznie zatwierdzić, już niebawem nasi pracownicy będą mogli korzystać z obiektów sportowych na bardzo dobrych warunkach

Oprócz motoryzacji pojawią się nowe rozwiązania w obszarze wypoczynku i turystyki, ponieważ zbliża się okres, kiedy nasi pracownicy zaczynają myśleć o planach na wakacje letnie.

Skupiamy też dużą uwagę na artykułach codziennej potrzeby. Mam tu na myśli artykuły spożywcze.

Ale to co najważniejsze i najbardziej pożądane to chyba karta sportowa. I mam

nadzieje, że w tym kwartale stanie się ona faktem. To chyba obszar, w którym negocjacje trwają najdłużej, przede wszystkim ze względu na procedury formalne z tym związane, które w znacznym stopniu warunkują cenę tego produktu. A zgodnie z ideą programu chcemy żeby cena ta była naprawdę dobra. Jeżeli uda nam się to ostatecznie zatwierdzić, już niebawem nasi pracownicy będą mogli korzystać z obiektów sportowych na bardzo dobrych warunkach.

Jeżeli chodzi o dodatkową funkcjonalność naszej strony to w pierwszym kwartale 2019 r. planujemy uruchomić aplikację na smartfona, dzięki której korzystanie z programu PGG Family będzie o wiele prostsze i bardziej przejrzyste.

Dzięki tej aplikacji każdy będzie mógł w dowolnym czasie i miejscu sprawdzić aktualną ofertę czy też wygenerować potwierdzenie uczestnictwa w programie, które jest niezbędne do okazania u partnerów w celu uzyskania rabatów. Ponadto chcemy, aby z aplikacji mogli korzystać również członkowie rodzin naszych pracowników, którzy zgodnie z ideą programu również są jego uczestnikami. Chcemy aby dla przykładu dziecko naszego pracownika samo mogło iść na basen i okazując wygenerowane zaświadczenie na smartfonie uzyskać rabat na bilet z racji tego, że rodzic jest pracownikiem Polskiej Grupy Górniczej. Takie rozwiązanie ułatwi korzystanie z wachlarza ofert jakie już są dostępne w programie i tych które niebawem się pojawią.

Podsumowując, rok 2019 będzie rokiem dalszego rozwoju programu i dalszych zmian. Będzie na pewno rokiem dodatkowych ofert i nowych funkcjonalności. Będzie rokiem dalszych konkursów i wspólnego spędzania czasu w gronie rodziny podczas organizowanych imprez. Chcemy aby w tym roku program dostarczył naszym pracownikom dużo satysfakcji i przede wszystkim oszczędności.

Podróże na Plus

Grupa Plus sp. z o.o. jest tourooperatorem specjalizującym się w organizacji wypoczynku w krajach europejskich, działającym przede wszystkim poprzez portal pluswakacje.pl. Główna siedziba firmy znajduje się w Rudzie Śląskiej.

Oferowane usługi kieruje przede wszystkim do mieszkańców regionu. Oferta wypoczynku opiera się przede wszystkim na autorskich Rodzinnych Hotelach Klubowych oraz Klubach Seniora.

Rodzinnie Hotele Klubowe to przestrzeń, gdzie każdy członek rodziny, bez względu na wiek, będzie czuł się fantastycznie. Młodzi goście pod opieką animatorów oddawać się będą kreatywnym rozrywkom w mini klubach. Nie zabraknie zajęć tanecznych, sportowych i plastycznych. Pomysłowość dzieci i animatorów nie zna granic! Dorośli goście zaproszeni zostaną do udziału w aquagym, zumbie, grach koktajlowych i wielu innych aktywnościach, które zachęcą, by opuścić leżak. Wieczory w klubach rodzinnych to wspólny czas dla całej rodziny. Goście klubów rodzinnych wraz z animatorami pokażą swoje talenty wokalne i taneczne, a także poznają kulturę odwiedzanego kraju.

Dbamy o komfort wypoczynku naszych gości, szczególnie zaś o poczucie bezpieczeństwa.. Wszyscy rezydenci, piloci i animatorzy posługują się językiem polskim! Menu w hotelach jest zróżnicowane, dzięki czemu przestrzeganie zalecanych diet nie powinno stanowić problemu.

Od grudnia 2018 roku firma przygotowała specjalną ofertę zniżkową dla członków programu PGG Family. Uczestnicy programu otrzymują specjalną bonifikatę od 10% do 15% na wszystkie oferty dostępne na portalu pluswakacje.pl bez względu na środek transportu, formę wyżywienia oraz zakwaterowanie.

W styczniu 2019 r. został uruchomiony portal kupwakacje.pl dedykowany wyłącznie członkom programu PGG Family. W portalu dostępne są oferty wycieczek tematycznych, takich jak wyjazdy na długie weekendy, obozy młodzieżowe, wycieczki objazdowe.

Zostały one starannie wyselekcjonowane pod kątem zakwaterowania, programu imprezy a także ceny. Członkowie programu PGG Family dzięki temu mają dostęp do najatrakcyjniejszych ofert na rynku. W zależności od oferty, członkowie PGG Family otrzymują zawsze dodatkowe świadczenia tj. wycieczki, zestawy plażowe, ubezpieczenia, prawo do dodatkowych zniżek na atrakcje fakultatywne i inne.

Ponadto, mając na uwadze sprawną obsługę klienta uruchomiono także specjalną, dedykowaną PGG Family infolinię: 32 444 66 26 oraz adresy mailowe: pgg@pluswakacje.pl, pgg@kupwakacje.pl.

Zakochoj się w Krynicy... i w Gaborku!

Z czym kojarzy się Krynica-Zdrój? Z wodami mineralnymi, górskim krajobrazem, nartami, ze słynnym śpiewakiem Janem Kiepurą, wrześniowym Forum Ekonomicznym i „polskim Davos”, a także z Pensjonatem Gaborek – malowniczo położonym, eleganckim i rodzinnym miejscem w Krynicy! Gaborek to jedyny czterogwiazdkowy pensjonat w najpiękniejszej miejscowości Beskidu Śląskiego.

Pensjonat Gaborek to miejsce doskonałe zarówno na dłuższe wakacje, zimowy wypad na narty, rodzinny urlop, jak i na weekendowy wypad z przyjaciółmi czy tylko we dwoje.

– *Nasz pensjonat to miejsce stworzone z pasji, gościnności i miłości do gór. Nasi goście, korzystający z atrakcji jakie oferują Beskid Śląski i sama Krynica, mogą u nas nie tylko odpocząć w świetnie wyposażonych i przytulnych*

pokojach, ale i spędzić niezapomniane chwile oraz odprężyć się korzystając ze SPA, klubu baru z bilardem, piłkarzykami i cymbergajem czy ogródka z grillem. Z pasją przygotowujemy także posiłki, a naszą domową, smaczną kuchnię chwalią wszyscy goście – zapewnia Mirosław Ziębiec, zarządzający obiektem.

W pensjonacie znajduje się kilkadziesiąt doskonale wyposażonych pokoi i apartamentów, w tym luksusowe apartamenty premium (dwupokojowych z aneksem kuchennym, rozkładaną dwuosobową sofą i oddzielną sypialnią). Z okien rozpościera się widok na niepowtarzalną panoramę Beskidu Śląskiego.

Zimą Gaborek jest świetnym miejscem dla wszystkich miłośników białego szaleństwa. W promieniu 8 kilometrów od pensjonatu znajduje się aż 6 ośrodków narciarskich! Najbliżej – zaledwie 600 metrów – jest stacja narciarska Henryk-Ski, polecana szczególnie dla początkujących i średniozaawansowanych narciarzy oraz

rodzin z dziećmi. A w samym pensjonacie narciarze i snowboardziści mogą korzystać także z bezpłatnej przechowalni zimowego sprzętu.

Pensjonat Gaborek chętnie odwiedza jest przez rodziców z dziećmi, ze względu na dopasowanie do potrzeb niemal każdej rodziny. W budynku znajduje się

sala zabaw dla dzieci, a w okresie wiosenno-letnim ogromną popularnością cieszy się zewnętrzny plac zabaw dla najmłodszych. Do dyspozycji gości jest również ogródek z grillem, co pozwala rodzicom nadzorować zabawę dzieci i jednocześnie miło spędzać czas przy grillu. Ale to nie wszystko!

– *Naszym ogromnym atutem jest lokalizacja. Pensjonat jest położony na uboczu, w cichej i spokojnej okolicy, z dala od ruchliwych ulic i miejskiego zgiełku, a jednocześnie bardzo blisko centrum Krynicy-Zdroju. Spacer na deptak zajmuje tylko kilka minut! A przy budynku mamy monitorowany parking, bezpłatny dla naszych gości – dodaje Mirosław Ziębiec.*

Gaborek to również idealne miejsce na organizację spotkań firmowych, konferencji i szkoleń. Na uczestników czekają dwie klimatyzowane sale: duża, konferencyjna oraz kameralna sala VIP idealna do spotkań w niewielkim gronie. W całym budynku dostępne jest bezpłatne WiFi.

Przystępne ceny, najwyższy poziom obsługi, wysoki standard pensjonatu i smaczna kuchnia – to wszystko sprawia, że goście, którzy raz przyjadą do Gaborka, chętnie wracają w to miejsce.

Przekonaj się sam, dlaczego warto odwiedzić Pensjonat Gaborek**** w Krynicy-Zdroju!

ul. Szkolna 7, 33-380 Krynica Zdrój
RECEPCJA: 18 26-26-710; 18 26-26-711;
KOM. 694665222
E-MAIL: recepca@pensjonatgaborek.pl
www.pensjonatgaborek.pl

Karta Przedpłacona

Karta Przedpłacona to nowy wymiar oszczędności, który daje beneficjentom PGG Family konkretne korzyści. Jasne zasady i prosty sposób naliczania rabatów, który widoczny jest gołym okiem. Wielu pracowników przekonało się już do nowego rozwiązania jakim jest karta paliwowa przedpłacona, jednym z nich jest Pan Mariusz Mańkowski z kopalni „Piast-Ziemowit” ruch „Piast”:

Co zdeterminowało Pana decyzję o skorzystaniu z możliwości jakie daje Karta Przedpłacona?

– Do skorzystania z karty zmotywowała mnie duża ilość przejeżdżanych w miesiącu kilometrów, a co za tym idzie poszukiwanie możliwości zmniejszenia kosztów paliwa, w czym pomaga właśnie ta karta.

Czy z Karty będzie korzystał wyłącznie Pan czy może również inni członkowie rodziny?

– Z karty będę korzystał przede wszystkim osobiście, choć doceniam możliwość szerszego jej wykorzystania w rodzinie.

Zapewne jest Pan już po pierwszym użyciu karty... Czy były jakieś problemy?

– Transakcje zakupu przebiegają bezproblemowo. Użycie karty nie wydłuża transakcji, a dodatkowo sposób naliczania rabatu w chwili przelewu środków sprawia, że już przy dystrybutorze znamy koszt zakupu, co odróżnia tą kartę od jej poprzedniczki.

Czy poleciłby Pan innym pracownikom tego typu rozwiązanie na oszczędne tankowanie?

– Jestem przekonany, że Karta Przedpłacona będzie dobrym rozwiązaniem dla każdego pracownika bez względu na miesięczne koszty paliwa.

Wszystkich pracowników, którzy jeszcze nie pobrali Karty Przedpłaconej, zapraszamy do skorzystania z nowego rozwiązania.

Wystarczy zgłosić się do Koordynatora PGG Family, aby w zaledwie kilka minut stać się posiadaczem karty, która zapewnia tańsze tankowanie.

Nie czekaj!

Pobierz u koordynatora naklejkę PGG Family, naklej na samochód, zrób ciekawą fotografię i weź udział w konkursie!

Nadesłane fotografie wezmą udział w głosowaniu pracowników PGG S.A.

Czekają atrakcyjne nagrody o wartości 1500 zł, 1000zł i 500 zł!

POLSKA GRUPA
GÓRNICZA

Szczegóły konkursu w lutym na stronie www.pggfamily.pl oraz u koordynatorów programu PGG Family

Zbiórka na Koncercie Noworocznym

W dniu 14 stycznia 2019 roku po raz kolejny Fundacja Rodzin Górniczych na zaproszenie Górniczej Izby Przemysłowo-Handlowej prowadziła zbiórkę datków na rzecz organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży – podopiecznych Fundacji – w 2019 roku. Podczas Koncertu Noworocznego zebrano do skarbonki 2537 zł, natomiast na konto Fundacji wpłynęła kwota 4300 zł, czyli łącznie uczestnicy wydarzenia przekazali kwotę 6837 zł.

W trakcie uroczystości prezes Fundacji Rodzin Górniczych Ryszard Wygładacz wręczył Medal Przyjaciela Fundacji prezesowi Górniczej Izby Przemysłowo-Handlowej Januszowi Olszowskiemu.

Odznaczenie Medalem „Przyjaciel Fundacji” ma na celu podziękowanie darczyńcom i przyjaciółom Fundacji, którzy w sposób szczególnie wspomagali działania tej organizacji.

Kapituła Medalu „Przyjaciel Fundacji Rodzin Górniczych” w 2018 r. przyznała Medale za wieloletnie wspieranie

finansowe Fundacji, promowanie jej działalności, pomoc w realizacji inicjatyw służących gromadzeniu środków pozwalających nieść pomoc rodzinom górniczym.

Medal przyznano Górniczej Izbie Przemysłowo-Handlowej za wieloletnią współpracę z Fundacją w celu zapewnienia jej środków finansowych, które przeznacza na cele statutowe, włączanie się w inicjatywy Fundacji, promowanie działalności Fundacji w środowisku górniczym.

Dziękujemy wszystkim Darczyńcom, bo tylko dzięki Wam możemy prowadzić naszą pomocową działalność.

FRG

Chcemy przypomnieć, że Fundacja Rodzin Górniczych jest od 2004 roku organizacją pożytku publicznego i można przekazać odpis KRS na naszą Fundację – **KRS 0000127003**. Na stronie Fundacji dostępny jest bezpłatny program do rozliczeń i możliwość, również bezpłatnego, kontaktu z doradcą podatkowym – <https://fundacjafrg.pl>

ARCH.

PGG z wyróżnieniem za innowacyjność

Po raz 10. wręczono nagrody w konkursie Górnicy Sukces Roku, organizowanym przez Górnictwą Izbę Przemysłowo-Handlową.

Okazją do wręczenia nagród był tradycyjnie Koncert Noworoczny, który odbył się w Filharmonii Śląskiej. W wydarzeniu GIPH uczestniczył m.in.: wiceminister energii Grzegorz Tobiszowski, prezes Polskiej Grupy Górniczej Tomasz Rogala, parlamentarzyści, reprezentanci urzędów i instytucji państwowych, samorządowcy, reprezentanci świata nauki, instytucji branżowych, strona społeczna oraz członkowie Górnictwej Izby Przemysłowo-Handlowej.

W Kategorii Osobowość uhonorowano prof. Monikę Hardygórę z Politechniki Wrocławskiej za całokształt działalności o szczególnym znaczeniu dla polskiego górnictwa w obszarze dydaktyki, nauki i współpracy nauki z przemysłem.

W kategorii Innowacyjność nagrodę odebrał Lubelski Węgiel Bogdanka – za innowacyjną technologię drążenia wyrobisk chodnikowych.

Polska Grupa Górnicza otrzymała wyróżnienie w kategorii innowacyjność za wdrożenie wraz z COIG-iem platformy internetowej „Elektroniczny Formularz Ofertowy” w spółce.

W kategorii Ekologia nagroda trafiła do Głównego Instytutu Górnictwa za inicjatywę EKO-Patrol.

AGNIESZKA AMBROŹ

„Sztuka błędzenia”

- prowokujący tytuł książki

BŁĄD, NIEPOWODZENIE, POMYŁKA, BLAMAŻ, NIEDOPATRZENIE, PORAŻKA, WPADKA, NIEWYPAŁ, EPIC FAIL, NIEFART... O BŁĘDACH NA RÓŻNE SPOSOBY ROZMAWIALI NASI INŻYNIEROWIE W RAMACH PROGRAMU „ORGANIZACJA UCZĄCA SIĘ” NA WARSZTATACH Z ZAKRESU KONCEPCJI „UCZENIA SIĘ NA BŁĘDACH”.

Warsztaty odbyły się z końcem listopada i prowadził je trener zewnętrzny Rafał Żak. Warsztaty pokazały jak:

- uczyć się na własnych błędach,
- zabezpieczać się przed błędami,
- przechodzić przez porażki,
- mylić się szybko, by poprawić swoje działania,
- budować w sobie wytrwałość wobec niepowodzeń i nastawienie na rozwój,
- budować kulturę organizacyjną akceptującą niepowodzenia,
- popełniać błędy z premedytacją, by rozwijać swoją organizację.

Drugą część warsztatów, którą prowadził **Andrzej Sączek** – dyrektor Departamentu Wsparcia HR, dotyczyła podejścia do zagadnień problemowych, uwzględniając swoje predyspozycje interpersonalne. – *Grupa naszych inżynierów miała okazję przyjrzeć się swojej codziennej pracy w kontekście metodologii uczenia się na błędach. Kultura uczenia się na błędach jest niezwykle użyteczna w kreowaniu innowacyjnych rozwiązań, zarówno technicznych, jak i organizacyjnych.*

To właśnie problemy i błędy są motorem napędowym rozwoju i zmian, które mają na celu usprawnienie funkcjonowania przedsiębiorstwa w każdym obszarze. „Sztuka błędzenia” to prowokujący tytuł książki, której autor przedstawił nam wspomnianą koncepcję. Prawdziwą sztuką jest zbudowanie kultury definiowania błędów w celu działań naprawczych, a nie wyciągania konsekwencji personalnych. Popętnianie błędów się zdarza, a zidentyfikowanie prawdziwych przyczyn może nas doprowadzić do zastosowania właściwych rozwiązań, zapobiegających powielaniu tych błędów. Dobrze wyciągać wnioski z własnych błędów, jednak mniej kosztowne jest wspólne uczenie się na błędach innych – mówi Andrzej Sączek

W Polskiej Grupie Górniczej rejestrujemy już swoje błędy za pośrednictwem aplikacji Baza wiedzy o awariach i naprawach.

– W branży podziemnego górnictwa węgla kamiennego często z pozoru niewielki błąd powoduje znaczne straty. Ponadto

w hierarchicznym modelu zarządzania często złe decyzje i ich skutki są ukrywane. Pozytywnym przykładem uczenia się na błędach jest branża lotnictwa, gdzie każda z pozoru niewielka pomyłka wiąże się ze znacznym wzrostem prawdopodobieństwa wystąpienia poważnej awarii. To właśnie w lotnictwie cywilnym zostały wypracowane metody analizowania genezy błędów, gdzie priorytetem jest poznanie przyczyn ich wystąpienia. W tym celu

niezbędne jest uzyskanie prawdziwej informacji, a tymczasem bywa i tak, że osoba odpowiedzialna pośrednio lub bezpośrednio za błąd, ukrywa swoje działanie, obawiając się konsekwencji. Patrząc z perspektywy zarządzającego przedsiębiorstwem, ważnym jest niepowielanie błędnych decyzji. Równie ważna jest także wymiana doświadczeń w zakresie przyczyn i skutków zaistniałych błędów. Przedstawienie ciągu przyczynowo-skutkowego w obrębie poszczególnych komórek organizacyjnych niesie za sobą wiele istotnych korzyści. W górnictwie wdrożone zostały zbliżone metody postępowania w zakresie ustalania przyczyn wypadków przy pracy. Jednakże, brak upowszechnienia nauki na błędach tworzy szeroki obszar do wdrożeń rozwiązań wypracowanych przez lata doświadczeń – uważa **Rafał Gąsior** dyrektor biura Innowacji i Implementacji Nowych Technologii.

JAN CZYPIONKA

Warto dokładnie przyjrzeć się genezie błędów, a przede wszystkim otwarcie i zgodnie z prawdą mówić o ich przyczynach, mając na uwadze odpowiedzialność w odniesieniu do kolegów,

współpracowników, spółki. Każdy z uczestników warsztatu w celu wzmocnienia i ugruntowania swojej wiedzy oraz stosowania jej w praktyce otrzymał książkę „Sztuka błędzenia”.

Narty dla wszystkich

Stacja Narciarska Cieńków w Wiśle jest wymarzonym miejscem dla miłośników białego szaleństwa. Ośrodek zadowolony zarówno bardziej wymagających, jaki i początkujących narciarzy, czy też całe rodziny z małymi dziećmi. Pięć tras zjazdowych o łącznej długości 4,5 km i różnym stopniu trudności, kolej linowa o długości około 1000 metrów, wyciągi talerzykowe, zaczepowe oraz przenośnik taśmowy. Trasy są naśnieżane, ratrakowane i nowoczesnie oświetlone, udostępnione do późnych godzin wieczornych. Na stacji Cieńków można skorzystać z oferty szkółek narciarskich oraz wypożyczalni sprzętu narciarskiego i snowboardowego.

Po szaleństwach na stoku warto pomyśleć o odpoczynku i regeneracji. Warto spróbować specjalności

Bistro Cieńkowsiego – specjalnych hamburgerów czy też wypić rozgrzewającą herbatę lub kawę na dużym tarasie widokowym kawiarni Cafe Peron wychodzącym na stok.

Bezpośrednio przy Stacji znajduje się Hotel***Ogrodzisko. Daje to możliwość spędzenia dłuższego urlopu w tym miejscu.

Zapraszamy www.cienkownarty.pl

Już 02.03.2019 r. na stacji planowane są zawody narciarskie branży górniczej w slalomie gigancie. Po raz trzeci Minister Energii obejmie patronatem tą cieszącą się dużą popularnością imprezę. Organizator zapowiada liczne atrakcje także dla kibiców i sympatyków zimy

Nowoczesne technologie

W RAMACH DZIAŁANIA BIURA INNOWACJI I IMPLEMENTACJI NOWYCH TECHNOLOGII W POLSKIEJ GRUPIE GÓRNICZEJ S.A. ROZPOCZYMY SERIĘ ARTYKUŁÓW PRZYBLIŻAJĄCYCH NOWE ROZWIĄZANIA W DZIEDZINIE NAUKI I TECHNIKI.

Wątki zatytułowane „Czy wiedziałeś, że...” mają na celu ukazanie dynamicznie rozwijającej się działalności w sferze badań i rozwoju oraz szeroko pojętej innowacyjności w przemyśle i nie tylko. Natomiast publikacja artykułów pod hasłem „Nowoczesne rozwiązania” ukazuje nowe rozwiązania, z których PGG S.A. już skorzystało, bądź planuje skorzystać w niedalekiej przyszłości w swoich strukturach.

NOWOCZESNE ROZWIĄZANIA

W kopalni „Murcki-Staszic” PGG na poziomie 500 m została uruchomiona automatyczna stacja filtracyjna.

Zadaniem stacji jest mechaniczne oczyszczanie wody kopalnianej pozyskanej z głównego odwodnienia kopalni. Stacja spełnia funkcję filtra, odmulnika, sita zabezpieczającego, zabezpieczenia zainstalowanych urządzeń przed zanieczyszczeniami, urządzenia kontrolno-pomiarowego przepływającego przez stację medium.

Woda kopalniana na poz. 500 m pozyskiwana jest z pompowni głównego odwodnienia poz. 720 m. Na poz. 500 m zanieczyszczenia ulegają sedimentacji w chodnikach wodnych, następnie za pomocą pomp zanurzeniowych woda poprzez automatyczną stację filtracyjną dostarczana jest do zbiorników wody czystej, które zasilają poziomy 500 m, 690 m i 720 m w wodę niezbędną na potrzeby technologiczne dołowych urządzeń produkcyjnych.

Działanie stacji polega na automatycznym, zwrotnym czyszczeniu szczelinowych elementów filtracyjnych umieszczonych wewnątrz obudowy. Czyszczenie stacji inicjowane jest automatycznie poprzez sterownik oraz układ pomiarowy, który przetwarza informacje o różnicy ciśnień przed i za stacją filtracyjną, ilości przepływającego medium jak i pracy pomp zanurzeniowych, zasilających zbiorniki wody czystej. Sygnałem wywołującym cykl płukania jest określony poziom spadku ciśnienia lub okres czasu pomiędzy cyklami płukania.

Stanowiska wizualizacji pozwalają na kontrolę, zdalne sterowanie oraz określanie parametrów pracy stacji. Dzięki zastosowaniu stacji filtracji w kopalni „Murcki-Staszic” możliwe jest odzyskiwanie wody kopalnianej, a tym samym wyeliminowanie postojów i awarii spowodowanych dostawaniem się do urządzeń dołowych nieczystości, co ma bezpośredni wpływ na ciągłość produkcji.

Automatyczna stacja filtracyjna. FOT.: ARC

Czy wiedziałeś, że...

Suchy lód pozyskiwany z dwutlenku węgla (CO₂) wykorzystywany jest do renowacji oraz czyszczenia maszyn i urządzeń precyzyjnych (może mieć zastosowanie w kopalniach).

Czyszczenie suchym lodem jest metodą nieniszczącą powierzchni właściwej, co pozwala na wykorzystanie go nawet do renowacji urządzeń elektrycznych oraz elektronicznych.

Suchy lód znajduje swoje zastosowanie również:

- w gastronomii m.in. jako dodatek do drinków i potraw w restauracjach;
- do transportu i schładzania żywności jako czynnik chłodzący, zabezpieczający żywność przed zepsuciem się;
- do efektów specjalnych podczas wydarzeń, koncertów czy imprez masowych – dzięki jego sublimacji wydobywa się gęsty biały dym.

Podczas Maratonu Komandosa 2018 reprezentant Polskiej Grupy Górniczej – Artur Duś pobiegł już po raz szósty z aparatem tlenowym BG4.

Artur Duś - ratownik górniczy znów na trasie!

Start odbył się z szerokiej polany, więc każdy startował jako pierwszy – relacjonuje Artur – Podstawa to plecak – musi mieć minimum 10 kg, a ja biegłem z aparatem tlenowym BG4 z pomniejszonym ciężarem o niespełna 5 kg, który ważył 10,7 kg.

Ostatecznie Artur dotarł do mety w czasie 4 godziny 14 minut 58 sekund i uplasował się na 25 pozycji wśród niespełna 500 uczestników służb mundurowych i jako pierwszy w kategorii służb ratowniczych.

Tydzień później, w tym samym ekwipunku, Artur wystartował w tradycyjnym Biegu Barbórkowym w Rybniku. Warto przypomnieć, że nasz reprezentant jest zdobywcą Korony Polskich Maratonów i Wielkiego Lublinieckiego Szlema Biegowego, gdzie zajął czwarte miejsce wśród czołowej elity Służb Mundurowych.

O płaceniu podatków...

Płowa stycznia już za nami. Na dobre wróciliśmy do naszej powszedniości. I pewnie coraz mocniej, co też coraz częściej i mocniej dociera do nas, że zbliża się szybkimi krokami czas wypełniania deklaracji podatkowych i rozliczania się z Urzędem Skarbowym. Trzeba przyznać, że płacenie podatków do najprzyjemniejszych czynności nie należy, a wypełnianie deklaracji do najprostszych także.

Zresztą tak na marginesie, czynność płacenia podatku jest niemal od zawsze traktowana jako absolutnie przymusowa. Już współcześni Panu Jezusowi mieli z tym niejaki problem, pytając Go: *Powiedz nam (...) czy wolno płacić podatek Cezarowi, czy nie?* Nawet jeśli ich intencje były dwuznaczne, a pytanie z podtekstem, to z pewnością najchętniej podatku by nie płacili. Odpowiedź Pana Jezusa znamy: *Oddajcie więc Cezarowi to, co należy do Cezara.*

W dzisiejszym rozumieniu podatek, jak mówi definicja, to *obowiązkowe świadczenie pieniężne pobierane bez konkretnego, bezpośredniego świadczenia wzajemnego. Zebrane podatki są wykorzystywane na potrzeby realizacji zadań publicznych dla dobra wspólnego.*

Szlachetność celu pobierania podatków nie zmienia wcale nastawienia do ich płacenia i jak jeden mąż robimy co tylko możliwe, żeby płacić je jak najmniejsze, a jeśli się by się dało, to najlepiej wcale.

I znów na marginesie, postępowanie takiej tezy, że stopień wykorzystywania okazji do płacenia jak najmniejszych podatków, albo i wcale, jest wprost proporcjonalny do poziomu zaufania do państwa. Innymi słowy, im więcej nieufności do państwa, tym większa też niechęć do płacenia podatków.

Zbliżający się czas rozliczeń podatkowych wyzwała w nas, ale i ujawnia dwie skrajnie odległe od siebie, przeciwstawne postawy i zachowania. Z jednej

strony ujawniają się pokłady szlachetności, a z drugiej przepastne czeluści zazdrości.

Te poszerzające się pokłady szlachetności widać w rosnącym z roku na rok wykorzystywaniu możliwości przekazywania 1% swojego podatku na rzecz organizacji pożytku publicznego. Jest to niezwykle cenna i w gruncie rzeczy nic nas niekosztująca możliwość współuczestniczenia przez współfinansowanie wielu obszarów naszego życia, objętych pozarządową społeczną aktywnością.

I tu dwie uwagi warte myślę zaakcentowania. Pierwsza, żeby nie rezygnować z tej możliwości uświadomiwszy sobie, że ten mój 1% to ledwie kilka złotych. Z tym 1% jest trochę tak jak z plażą. Jedno ziarenko piasku to tyle co nic, a przecież dająca wytchnienie plaża to zbiorowisko iluś tam niewiele znaczących pojedynczych ziarenek. Może mój 1% to tyle co nic, ale pomnożony przez tysiące podatników może być już całkiem znaczącym wsparciem.

Druąga uwaga dotyczy zachęty do zainteresowania się czym się zajmuje, komu pomaga i gdzie ma siedzibę ta organizacja pożytku publicznego, którą chcemy obdarować swoim odpisem podatkowym. Może warto jednak więcej naszej pomocowej uwagi poświęcić organizacjom działającym w naszym regionie, tym bardziej, że do tej pory większość środków pochodzących stąd zasilalo budżety organizacji nie stąd.

Niestety, ten czas podatkowych rozliczeń pokazuje też nasze ciemne strony. Razem ze zbliżającym się terminem rozliczeń podatkowych lawinowo rośnie liczba donosów do urzędów skarbowych. Ponoć w 2012 r. takich donosów było na Śląsku najwięcej, bo ponad 6300, a w całym kraju niecałe 30 tysięcy. Ciekawe jak te liczby wyglądają dziś?

Można by się zastanawiać, czy to wraźliwość obywatelskiej postawy, czy też zwykła

zawiść? Muszę przyznać, że obywatelskich pobudek bym się tu jednak nie doszukiwał, zwłaszcza że, co też jest istotą donosu, są niepodpisane i pisane w stylu: *chciałem zgłosić bezczelne oszukiwanie podatkowe, w pubie nikt za nic nie wydaje paragonu; sąsiad zarabia 1500 zł, połowę tej kwoty wydaje na mieszkanie, a właśnie kończy budowę okazałego domu. Z czego?; pragnę poinformować, że pan X prowadzi lewe interesy. Z czego pobudował nowy dom?; proszę o kontrolę zakładu fryzjerskiego pani Y; sąsiad wynajmuje mieszkanie studentom, ale nie płaci od tego podatku; pani X organizuje co miesiąc imprezy kulturalne. Proszę to skontrolować.*

Okazuje się, że do skarbowki donoszą wszyscy, sąsiad na sąsiada, ojciec na córkę, teściowa na zięcia, pracownik na szefa, rozwiedzeni małżonkowie na siebie nawzajem i co jeszcze ciekawe, im bogatszy region, tym więcej donosów, a ponieważ 90% tychże się nie potwierdza, więc u ich źródła leży nie coroczny przyływ obywatelskości, a zwykła zazdrość, zawiść, mstliwość i coś z postawy psa ogrodnika: sam nie zje, ale drugiemu też nie pozwoli.

Tu oczywiście donos traktujemy jako obywatelską powinność, nie widząc w nim nic złego, mimo niskich pobudek leżących u jego źródła.

Szkoda, że z podobnym zapałem nie powiadamy o nietrzeźwym na naszych oczach wsiadającym za kierownicę, o dziejącej się za ścianą przemocy w rodzinie, o korzystających z praw i przywilejów sobie nienależnych. Wtedy oczywiście taki donos byłby wtrącaniem się w nie swoje sprawy, naruszeniem cudzej prywatności, mieszanym się w cudze życie. A to byłoby z pewnością świadectwo obywatelskości i to z pobudek zdecydowanie szlachetniejszych.

Im głębiej będziemy zaglądać do cudzych kieszeni, tym więcej będzie w nas zazdrości, a ona krótką drogą prowadzi do ślepoty na bliźniego.

Pamiętajmy o „Wyklętych”

Od kilku lat, każdego 1 marca obchodzimy Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”, którzy po 1945 roku nie złożyli broni, walcząc o wolną Polskę z komunistami.

W związku ze świętem żołnierzy antykomunistycznego podziemia, 28 lutego w sali teatralnej Pałacu Młodzieży (Katowice, ul. Mikołowska 26) odbędzie się spotkanie dla uczniów szkół średnich, poświęcone tematyce Żołnierzy Wyklętych.

Głównym punktem wydarzenia będzie koncert krakowskiego rapera Tadeka, który od wielu lat porusza w swojej twórczości tematykę „Żołnierzy Wyklętych” oraz polskiego podziemia niepodległościowego.

Artysta wydał dwie płyty poświęcone historii: „Niewygodna prawda” w 2012 roku oraz „Niewygodna prawda II. Burza 2014”.

Podczas spotkania młodzież będzie mogła zapoznać się z losami powojennych bohaterów w ciekawej formule artystycznej oraz poszerzyć wiedzę zdobytą podczas lekcji historii z udziałem naukowców, jednym z nich będzie Jacek Pawłowicz, dyrektor warszawskiego Muzeum „Żołnierzy Wyklętych”.

– *Od kilku lat Śląskie Centrum Wolności i Solidarności włącza się w obchody tego wyjątkowego święta* – mówi Robert

Ciupa, dyrektor ŚCWIS. – *Staramy się, aby spotkania organizowane dla młodzieży nie miały tylko charakteru wykładu. Być może dzięki atrakcyjnej formule naszych spotkań młodzież zainteresuje się tematyką związaną z historią żołnierzy polskiego podziemia antykomunistycznego.*

Sala teatralna w Pałacu Młodzieży może pomieścić 420 osób, w związku z tym przedstawiciele szkół, które są zainteresowane udziałem w spotkaniu, muszą zgłaszać się do organizatora, czyli Śląskiego Centrum Wolności i Solidarności.

Tadek był jednym z artystów, którzy zagrali w 2016 r. na katowickim koncercie „Pamiętamy”, zorganizowanym w 35. rocznicę pacyfikacji kopalni „Wujek” Fot.: ŚCWIS

GIGa ogród uczonych

czyli kilka słów o Bibliotece Głównego Instytutu Górnictwa

Stara arabska sentencja powiada, że biblioteki są ogrodami uczonych. Ta metafora, efektowna niczym wymaczonego arabskiego ornamentu, doskonale opisuje warsztat pracy każdego naukowca. Dobrze działająca i doskonale wyposażona w zbiory biblioteka stanowi bowiem zaplecze naukowe i informacyjne badaczy oraz określa prestiż każdej placówki naukowej.

Dlatego też Bibliotekę Naukową GIG zaczęto tworzyć już z chwilą powołania Instytutu Naukowo-Badawczego Przemysłu Węglowego, w roku 1945. Księgozbiór stanowiło wówczas 1500 tomów przekazanych przez Wałbrzyskie Zjednoczenie Przemysłu Węglowego, inne jednostki resortu górnictwa oraz osoby prywatne. W 1950 r., po uzyskaniu statusu Biblioteki Naukowej, jej księgozbiór liczył już 9500 woluminów. Lata pięćdziesiąte i sześćdziesiąte były okresem systematycznego powiększania księgozbioru, intensywnej współpracy z Ośrodkiem Informacji GIG oraz innymi bibliotekami krajowymi i zagranicznymi. Od 1971 roku Biblioteka zaczęła udostępniać zbiory w zaprojektowanych specjalnie dla niej pomieszczeniach. Na przestrzeni lat siedemdziesiątych i osiemdziesiątych księgozbiór urosł do 120 000 woluminów, a co roku bibliotekę odwiedzało około 7000 czytelników.

Lata dziewięćdziesiąte to początek ery cyfrowej. Na bazie pierwszego programu użytego do komputeryzacji prac (Micro ISIS) stworzono komputerowy katalog książek oraz adnotowaną bibliografię, dotyczącą górnictwa węgla kamiennego i inżynierii środowiska. Wykorzystano go także do stworzenia systemu wypożyczania książek i rejestracji kart czytelników. W 1999 r. wdrożono nowy sieciowy system komputerowy Nauka - Moduł Biblioteka, opracowany przez pracowników Zakładu Informatyki GIG przy współudziale pracowników biblioteki. W systemie tym budowane są trzy katalogi biblioteczne: katalog książek, czasopism i dokumentacji prac naukowo-badawczych. Dostęp do katalogów mają wszyscy pracownicy Instytutu pracujący w sieci.

W 2010 roku biblioteka przeszła kolejną, finansowaną w znacznej części ze środków Unii Europejskiej modernizację i włączona została w strukturę Centrum Szkoleniowo-Informacyjnego GIG.

Bogate zbiory biblioteki obejmują szeroką tematykę, związaną z kierunkami badań Instytutu. Oczywiście dominuje tu górnictwo, ze szczególnym uwzględnieniem górnictwa węgla kamiennego, inżynierii środowiska i ekologia, szeroko pojmowana technika, geologia, chemia, fizyka, ekonomia, energetyka, naukowstwo, a także mikrobiologia, statystyka

matematyczna, przetwarzanie sygnałów, analiza ryzyka, inżynieria materiałowa.

Biblioteka posiada dwa rodzaje katalogów – tradycyjne i komputerowe. Te pierwsze to – katalog alfabetyczny typu kartkowego zawierający karty katalogowe książek gromadzonych do 1998 roku (opisy publikacji wydanych później znajdują się już w katalogach komputerowych) oraz kartoteki pomocnicze na przykład prac doktorskich czy prac naukowo-badawczych GIG.

Katalogi komputerowe to kilka baz - przede wszystkim katalog książek zawierający opisy wydawnictw zwartych od 1978 r., wszystkich wydawnictw seryjnych i wydawnictw GIG. Baza ta zawiera obecnie ponad 26 tysięcy rekordów. Wyszukiwanie w katalogu jest możliwe poprzez prawie

wszystkie elementy opisu (autor, tytuł, współautor, opracowujący, redaktor, nazwa serii, język, znaki ISBN i ISSN) oraz poprzez wybór słów kluczowych.

Ciekawym zbiorem jest katalog dokumentacji prac naukowo-badawczych, prowadzonych przez GIG, obejmujący prace od 1988 roku i liczący obecnie ponad 7 tys. rekordów.

Nieocenione źródło informacji bibliograficznej z zakresu górnictwa i inżynierii środowiska stanowi z kolei „Przegląd Dokumentacyjny”. Periodyk ten rejestruje zawartość polskich i zagranicznych czasopism naukowych oraz materiałów konferencyjnych,

dostępnych w bibliotece naukowej GIG i jest drukowaną wersją bibliograficznej bazy PROL-gig, dostępnej w czytelni biblioteki naukowej GIG. Miesięcznie do bazy wprowadza się około 160 pozycji.

Ze zbiorów biblioteki – na miejscu w czytelni – mogą korzystać wszyscy zainteresowani. Znajduje się tu księgozbiór podręczny, w skład którego wchodzi: encyklopedie, poradniki, słowniki i katalogi ułożone według dziedzin wiedzy oraz bieżące czasopisma ułożone alfabetycznie według tytułów.

Prawo do wypożyczania na zewnątrz mają pracownicy Instytutu, przedsiębiorstw przemysłowych, kopalń oraz nauczyciele akademicy.

Od 2015 r. Biblioteka Naukowa Głównego Instytutu Górnictwa umieszcza swoje zbiory na platformie Śląskiej Biblioteki Cyfrowej, dzięki czemu możliwy jest zdalny dostęp do pełnych tekstów wielu publikacji.

I choć, przytoczona na wstępie, stara arabska sentencja nie przewidywała ani wirtualnych spacerów, ani cyfrowych ogrodów – prawda o roli biblioteki dla dobrostanu ludzi nauki jest wciąż niezmiennie aktualna.

Wybrane wydawnictwa GIG

BAZA ZASOBOWA WĘGLA KAMIENNEGO W POLSCE DLA PODZIEMNEGO ZGAZOWANIA

Edyta Sermet, Marek Nieć, Jarosław Checko, Jerzy Górecki
KATOWICE, GŁÓWNY INSTYTUT GÓRNICZWA 2018

W monografii przedstawiono ocenę bazy zasobowej dla podziemnego zgazowania węgla (PZW) złóż węgla kamiennego w Górnosląskim, Lubelskim i Dolnosląskim Zagłębiu Węglowym. Na podstawie dotychczasowego stanu wiedzy dokonano analizy możliwości stosowania tej metody w złożach zaniedbanych, w złożach eksploatowanych (z zastosowaniem metody szybowej) i w złożach niezagospodarowanych.

Ze względu na możliwość dalekiej migracji toksycznych gazów (głównie CO) i produktów pirolizy węgla stosowanie PZW w złożach zaniedbanych nie jest możliwe z uwagi na poeksploatacyjne uszkodzenie górotworu. W złożach eksploatowanych PZW może być stosowane w wyjątkowych warunkach, gdy nie zagraża racjonalnemu wykorzystaniu partii złoża niezakwalifikowanej do PZW i musi być rozpatrywane indywidualnie w odniesieniu do planów gospodarki złożem.

Szczegółową ocenę możliwości stosowania PZW w złożach niezagospodarowanych przeprowadzono na podstawie analizy map pokładowych udokumentowanych złóż w dwóch etapach - typowania parcel pokładów spełniających podstawowe warunki stawiane PZW, a następnie weryfikacji wcześniejszych ocen i selekcji parcel o zasobach ponad 10 mln ton, spełniających wymagania zasobów przemysłowych oraz oceny możliwości stosowania tam PZW. Badania potwierdziły, że potencjalne zasoby węgla kamiennego dla PZW stanowią jedynie ok. 10% wszystkich udokumentowanych zasobów bilansowych. Występują one we fragmentach pokładów i są rozproszone w pionie oraz w poziomie. Ze względu na różnorodne warunki wynikające z koniecznością racjonalnej gospodarki złożem, PZW w warunkach polskich złóż węgla kamiennego może być dopuszczalne jedynie w szczególnych przypadkach, gdy stosowanie tej metody nie stworzy zagrożenia dla konwencjonalnej eksploatacji pozostałych zasobów. Na obszarze GZW i LZW łącznie do PZW kwalifikuje się tylko 49 mln ton zasobów bilansowych węgla kamiennego, tj. około 25 mln ton zasobów operacyjnych.

ZAGROŻENIE METANOWE W KOPALNIACH WĘGLA KAMIENNEGO

Eugeniusz Krause
KATOWICE, GŁÓWNY INSTYTUT GÓRNICZWA 2018

Monografia przedstawia istotne problemy związane z występowaniem zagrożenia metanowego w polskich kopalniach. Rosnące z głębokością nasycenie metanem pokładów, przy jednoczesnej zmianie właściwości gazowych i zwiększającej się koncentracji wydobywania, jest przyczyną wydzielania się większej ilości metanu do środowiska ścian. Taki stan rzeczy wymusił opracowanie i wdrożenie narzędzi pozwalających na podejmowanie racjonalnych i wyprzedzających decyzji już na etapie projektowania eksploatacji. W kolejnych latach należałoby uwzględnić margines bezpieczeństwa wynikający z rosnącego zagrożenia metanowego, szczególnie w warunkach podziemnego usytuowania rejonów eksploatacyjnych. Takiej eksploatacji towarzyszą inne zagrożenia wynikające z podziemnego usytuowania ścian w podsięciach wentylacyjnych, np. sprowadzanie na upad świeżego powietrza, co nie jest zgodne z ogólnie przyjętymi zasadami decydującymi o stabilności i zdolności wentylacyjnej oraz wydłużanie się dróg ucieczkowych.

Intencją autora nie było podręcznikowe przedstawienie całokształtu problematyki, a raczej omówienie zagadnień kształtowania się zagrożenia metanowego w okresie ostatnich 25 lat i wskazanie zasadności opracowanych nowych metod i narzędzi dla wyprzedzającej i bieżącej oceny zagrożenia metanowego. Tematyka badawcza związana z kryteriami warunkującymi bezpieczeństwo pracy charakteryzuje się utylitarystycznym charakterem i w większości jest ukierunkowana na poprawę warunków bezpieczeństwa pracy załóg górniczych zatrudnionych pod ziemią. Doświadczenie zdobyte podczas wykonywania prac badawczo-usługowych dla kopalń węgla kamiennego i w wyniku realizowanych projektów badawczych przez Zakład Zwalczania Zagrożeń Gazowych Kopalni Doświadczalnej „Barbara” Głównego Instytutu Górniczego, którym autor kierował przez 24 lata, wnosi istotny wkład w rozwiązanie zagadnień związanych z problematyką rozpoznawania, prognozowania, kontroli, oceny i zwalczania zagrożenia metanowego w polskich kopalniach węgla kamiennego.

Czar starych kronik...

Umierają śmiercią naturalną. W dobie internetu nie mają szans na przetrwanie. Nikt już nie ma ani czasu ani ochoty na żmudną dźbaninę. Ręcznie pisane kroniki odchodzą w niebyt...

Mam przed sobą scenę ze ściany 201 eksploatowanej w latach 80. ubiegłego wieku. Gdybym o tym nie wiedział, dałbym głowę, że zdjęcie pochodzi sprzed ponad 100 lat...

Na kartach kroniki przewijają się wszystkie ważne wydarzenia – dominują rzecz jasna Barbórki.

Dzięki Andrzejowi Kapuściowski, pracownikowi kopalni „Mysłowice-Wesoła” mam okazję przejrzeć opasłe tomy kronik poświęconych historii tych dwóch kopalń. Andrzej jeszcze do 2015 roku, wykorzystując swe wybitne zdolności artystyczne i kaligraficzne, pieczołowicie wypełniał kolejne karty. Księgi miały swe honorowe miejsce w gabinecie dyrektora. Dziś zapomniane – leżą zamknięte w czarnej kasie i czekają na lepszy los...

Kopalnia „Mysłowice” ma nawet statek swojego imienia...

Pożółkłe zdjęcia w rzadko używanej już dziś sepii przywołują dawne czasy. Mam przed sobą scenę ze ściany 201 eksploatowanej w latach 80. ubiegłego wieku. Gdybym o tym nie wiedział, dałbym głowę, że zdjęcie pochodzi sprzed ponad 100 lat...

Na kartach kroniki przewijają się wszystkie ważne wydarzenia – dominują rzecz jasna Barbórki, ale w czasach PRL najczęściej uwagi poświęcano jednak realizacji planów

wydobywczym. Nie mogło w kronice zabraknąć entuzjastycznych komunikatów o przekroczeniu wykonania zadań, o przyspieszeniu terminów. Ale – co zaskakuje, znajduję także niezwykle krytyczny tekst.

– *Bałagan – mówią górnicy – można by szybko usunąć i robota poszłaby wtedy dużo lepiej. Ale kto to ma zrobić, skoro nikt za nic nie odpowiada.*

Przeciwagą jest wezwanie Albina Durała, brygadziści oddziału ścianowego do podjęcia współzawodnictwa pracy. Jak widać przykład Stachanowa i Pstrowskiego znajdował w tamtych czasach licznych „dobrowolnych” naśladowców... O apelu Durała donosi gazeta ze... Stalinozrodu. Kto nie pamięta, temu przypominam – tak wtedy nazywały się Katowice.

Plany, wykony, metry, chodniki, ściany, liczby... Te elementy przewijają się przez karty kroniki. Raz na jakiś czas pojawia się list gratulacyjny albo podziękowanie. A to od komitetu partii, a to od ministra, trafia się nawet od samego wicepremiera. Dowód na to, że trud jest doceniany, a praca górnika potrzebna.

Ale ta praca nie jest bezpieczna. Znajduję zapiski z roku 1987, kiedy to 4 lutego w wybuchu pyłu węglowego śmierć poniosło 17 górników „Mysłowic”. Przypominam sobie, jakie były wówczas problemy z informacjami na temat wypadku. Tak się akurat złożyło, że dziennikarz, który zajmował się górnictwem był jednocześnie rzecznikiem ministerstwa. Od redaktora naczelnego dostał zadanie zrelacjonowania wypadku, a od ministra przykaz, żeby sprawy nie nagłaśniać. Tak, tak, takie to były dziwne czasy...

W kronikach jak w lustrze odbija się codzienne życie, także wielka polityka. Znajduję zdjęcia z triumfalnego przejazdu przez Mysłowice Fidela Castro, z „gospodarskich wizyt” Edwarda Gierka, potem następuje nagły zwrot, powstaje „Solidarność”, zaczynamy fedrować w wolnej Polsce. Skrupulatny kronikarz notuje kolejne wizyty polityków, błyskają flesze, po-

Kobiety przebijają węgiel na sortowni.

Andrzej Kapuściok jeszcze do 2015 roku wykorzystując swe wybitne zdolności artystyczne i kaligraficzne pieczołowicie wypełniał kolejne karty.

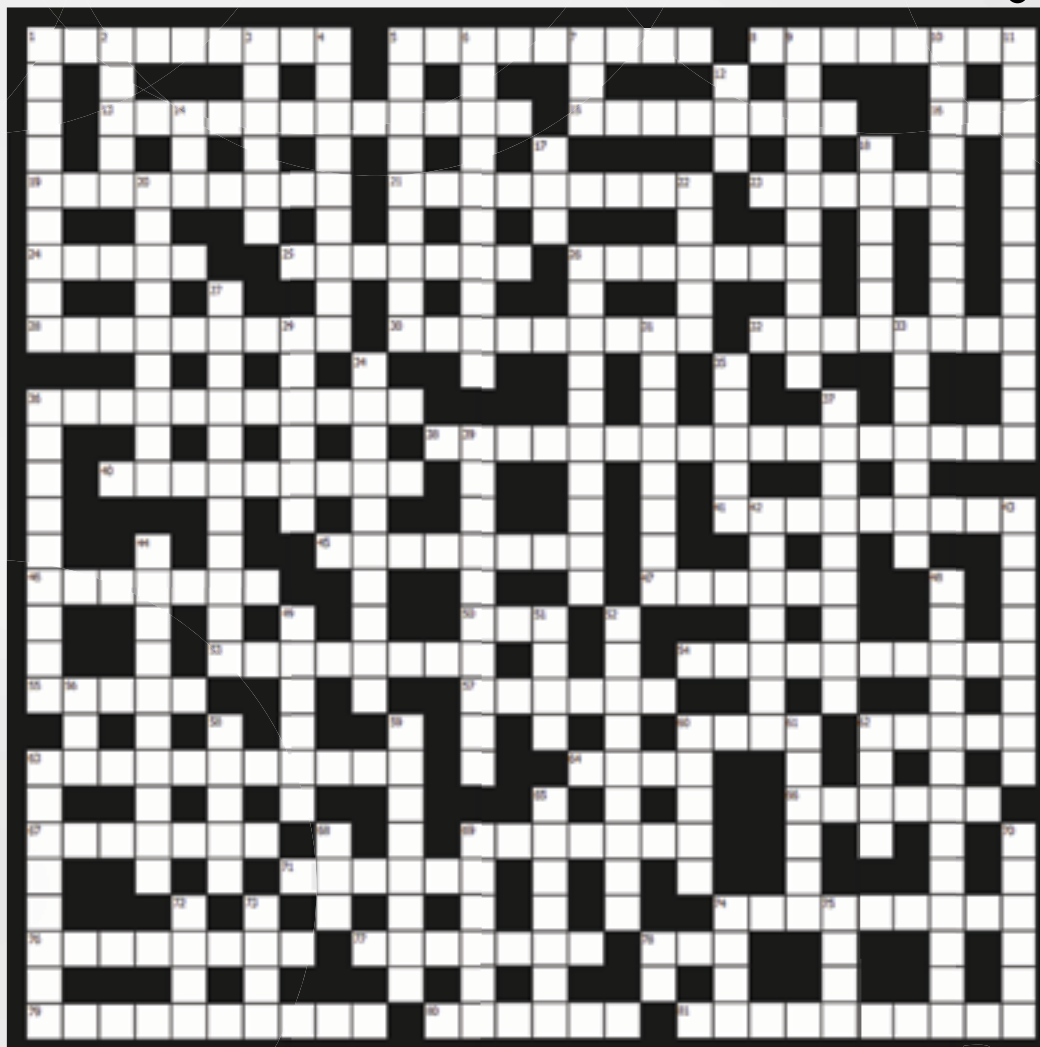
wiewają flagi i pióropusze. Kopalnia „Mysłowice” ma nawet statek swojego imienia...

Kobiety przebijają węgiel na sortowni, górnicy fedrują, odpoczywają w górach i nad morzem we własnych ośrodkach, grają w skata, hodują króliki. Życie płynie, obrázky przesuwają się jak bryły węgla na taśmie... I tak byłoby pewnie do dziś, gdyby nie internet.

Czas w kronikach myśłowickich kopalń zatrzymał się w roku 2015. Dobrze, że zachowały się opasłe tomy, w które ktoś kiedyś włożył wiele pracy i serca. Mają trafić do miejskiego muzeum. Jest projekt, żeby całość utrwalić w formie cyfrowej i umieścić w sieci. I wtedy, jak w dobrym opowiadaniu, nastąpi zwrot akcji. Internet, który zabił kroniki, teraz da im nową szansę zaistnienia nie tylko dla wybranych.

JAN CZYPIONKA
ARCH.

KRZYŻÓWKA #32

PIONOWO

1. z jachtami
2. dzielnica Warszawy
3. rosyjskie imię męskie znane z polityki
4. imię żeńskie
5. dzielnica Jaworzna
6. strona procesu
7. jednostka powierzchni
9. akwariom morskie
10. film Felliniego
11. za dużo towaru
12. znana uczelnia
14. ...de Janeiro
17. koncert komputerowy
18. dawny przyrząd nawigacyjny do mierzenia wysokości ciał niebieskich nad horyzontem
20. nurt literacko-filozoficzno-religijny w kulturze polskiej
22. zespół muzyczny znany ze współpracy w Markiem Grechutą
26. choroba pasożytnicza
27. z koniem na zawody
29. polska rzeźbiarka współczesna
31. w Beskidzie Żywieckim
33. tytuł powieści Joyce'a
34. zna się na komputerach
35. choroba
36. ruchy górotwórcze
37. rodzaj męskiego obuwia
39. miejscowość w Belgii położona w zespole miejskim Brukseli
42. nasz węgiel ekologiczny
43. alfabet

44. na podłodze
48. po wojnie
49. drobinka
51. pisarka francuska
52. miasto na prawach powiatu, uzdrowisko w środkowych Niemczech
56. pachnie w maju
58. z ładą
59. fiołek alpejski
60. zalew po wybraniu piasku
61. boginie wdzięku, piękna i radości
62. państwo w Afryce
63. w teatrze
65. gmina wiejska w województwie łódzkim
68. stworzenie rodem z mitologii germańskiej
69. gwiazda w gwiazdozbiorze Pegaza
70. figura geometryczna
72. placek z ciasta drożdżowego
73. po alfie
74. polski zespół bluesowy i rockowy
75. strzęp puszystego materiału
78. sól

POZIOMO

1. pisane za młodu
5. np. Czech
8. mieszkał prawie sam na wyspie
13. pilnuje
15. do zaplacenja
16. miś z filmu
19. znany przesmyk w Grecji
21. pilotowanie z figurami
23. dawne państwo Khmerów

24. w Tybecie
25. należy do grupy
26. były dyktator Portugalii
28. kula rumowa
30. wyobcowanie
32. materiał zecerski
36. przed ślubem
38. w Sejmie
40. król Tyrrynu i Teb
41. z armatami
45. imię znanego kompozytora
46. opala się nago
47. imię męskie z dawnego polskiego filmu
50. dużo drzew
53. nie to samo co wynalazek
54. wyziębienie
55. władca królestwa Osroene
57. filmowe miasto
60. mieszka w Brukseli
62. pakunek
63. miasto w powiecie zawierciańskim
64. rzeka w zachodniej Polsce
66. niemieckie imię żeńskie znane w polityce
67. imię męskie pochodzenia biblijnego
69. pętla rzeki
71. w ogrodzie
74. słodka, gorzka, z orzechami
76. miał problemy z piętą
77. nasze góry
78. rzeka w środkowej Polsce
79. utwór poetycki wyrażający żałobę
80. na żarówkę

Ruch pojazdów i samojezdnych maszyn górniczych.

RUCH POJAZDÓW I SAMOJEZDNYCH MASZYN GÓRNICZYCH PROWADZI SIĘ ZGODNIE Z ZASADAMI OKREŚLONYMI W REGULAMINIE ZATWIERDZONYM PRZEZ KIEROWNIKA RUCHU ZAKŁADU GÓRNICZEGO.

DOKONAŁEM OGŁĘDZIN ZEWNĘTRZNYCH, TERAZ NA OSTATNIM WOZIE UMIESZCZĘ CZERWONĄ LAMPĘ SYGNALIZUJĄCĄ KONIEC POCIĄGU I JESTEM GOTÓWY DO JAZDY.

WOZY DLA OSOBY PRZENOSZĄCEJ ŚRODKI STRZAŁOWE ODDZIELA SIĘ OD RESZTY POCIĄGU PRZEWOZĄCEGO ZAŁOGĘ NIE MNIEJ NIŻ DWOMA PUSTYMI WOZAMI OSOBOWYMI.

NIE MOŻESZ TU WEJŚĆ! DLA OSÓB PRZENOSZĄCYCH ŚRODKI STRZAŁOWE WYZNACZONE SĄ WOZY NA KONCU POCIĄGU!

WYCHYLANIE SIĘ WSIADANIE ORAZ WYSIADANIE Z POCIĄGU W TRAKCIE JAZDY JEST NIEDOPUSZCZALNE, A ODJAZD POCIĄGU POPRZEDZA SIĘ SYGNAŁEM AKUSTYCZNYM, KTÓRY JEST NADAWANY PRZEZ MASZYNISTĘ Z LOKOMOTYWY.

RUCHEM POCIĄGÓW KIERUJE DYSPONET, KTÓREGO WYZNACZA SIĘ DLA POZIOMU PRZEWOZOWEGO, NA KTÓRYM ZNAJDUJĄ SIĘ WIĘCEJ NIŻ DWIE LOKOMOTYWY. WYJAZD NA TRASĘ POCIĄGU OSOBOWEGO JEST DOPUSZCZALNY ZA ZGODĄ DYSPONETA I KIEROWNIKA POCIĄGU.

AKTUALNIE NIE PROWADZIMY ŻADNEJ JAZDY, MOŻECIE WEJŚĆ NA TRASĘ PRZEWOZU. PODAJCIE TYLKO NUMERY ZNACZKÓW, A PO ZEJŚCIU Z TRASY ZGŁOŚCIE SIĘ DO MNIE.

OSOBY WYKONUJĄCE CZYNNOŚCI W WYROBISKACH PRZEWOZOWYCH, WYKONUJĄ TE CZYNNOŚCI W KOSZULKACH LUB KAMIZELKACH OSTRZEGAWCZYCH, SZELKACH ODBLASKOWYCH ALBO W INNYCH ŚRODKACH OCHRONY INDYWIDUALNEJ ZAPEWNIAJĄCYCH NIE MNIEJSZY POZIOM BEZPIECZEŃSTWA.

ZARAZ POCIĄG NADJEDZIE, MUSIMY STĄD IŚĆ!

MAMY ZGODĘ OD DYSPONETA, MOŻEMY SPOKOJNIE PRACOWAĆ.

DOPUSZCZA SIĘ PRZEBYWANIE OSÓB NA DROGACH PRZEWOZOWYCH, JEŻELI UZYSKAŁY ZGODĘ DYSPONETA. W PRZYPADKACH PRZEBYWANIA OSÓB NA DROGACH PRZEWOZOWYCH MASZYNISTA ZMNIEJSZA PRĘDKOŚĆ JAZDY POCIĄGU W TAKIM STOPNIU, ABY TE OSOBY MOĞY SCHRONIĆ SIĘ DO WNĘKI, KOMORY LUB DO PRZYLEGŁEGO WYROBISKA.

ZATRZYMAŁEM POCIĄG, NIE MACIE MOŻLIWOŚCI SCHRONIENIA SIĘ DLATEGO PRZEJDŹCIE NA KONIEC POCIĄGU.

ZA RUCH POCIĄGU ODPOWIADA MASZYNISTA LOKOMOTYWY. DYSPONET ODBIERA OD MASZYNISTÓW LOKOMOTYW MELDUNKI O POŁOŻENIU POCIĄGÓW NA SZLAKACH. MELDUNKI MASZYNISTÓW LOKOMOTYW SĄ PRZEKAZYWANE ZA POMOCĄ ŁĄCZNOŚCI BEZPRZEWODOWEJ Z LOKOMOTYWĄ, A W PRZYPADKU JEJ BRAKU ZA POMOCĄ ŁĄCZNOŚCI TELEFONICZNEJ.

SKOŃCZYŁEM ZMIANĘ, LOKOMOTYWĘ WPROWADZIŁEM DO ZAJEJZDNI.

KONIEC.

PÓŁKOLONIE ZIMOWE

ZAPISY TRWAJĄ!

☎ 32 41 60 809 ✉ SZKOLY@TWINPIGS.ZORY.PL

"DAWNO TEMU W MEKSYKU" - TEATR CIENIA ❄️ „TAJEMNICA NIEZWYKŁEGO SOMBRERO” - GRA FABULARNA
MANUFATURA CZEKOLADY - WARSZTATY GASTRONOMICZNE ❄️ TWORZENIE GRY PLANSZOWEJ
SPOTKANIE Z OSŁEM LEONEM - BEHAWIORYSTYKA ZWIERZĘCA
MEKSYKAŃSKI BLOK ZABAW INTEGRACYJNYCH ❄️ GORĄCA FIESTA - PINIATA

16% RABATU W RAMACH PROGRAMU

PARK ROZRYWKI TWINPIGS | UL. KATOWICKA 24 ŻORY